Den uforbederlige bibliotekar
Niels Jensen

Charis

[Årbog, redigeret af K.L. Rahbek].

Udkom 1797 og 1799-1807.

Affotograferingen er udført efter eksemplarer fra biblioteker.

Detaljer om tidsskriftet på Dansk Forfatterleksikon:

https://danskforfatterleksikon.dk/1850tit/0057/sknr57419.htm

Udarbejdet af Niels Jensen

C. 9.

med Carl Bernh. Påtegn.

28948

A. N. Saint Aubain.

1802

Af Knud Lyne Rahbek,
forhen Professor ved Kiöbenhavns Universitet.
Kiöbenhavn, trykt og forlagt af Directeur J.F. Schultz.

FREDERIKSBERG KOMMUNEBIBLIOTEKER

05.9
Ch 24
Magasin

37 5299

L

Almanak

for

Aaret 1802.

Formørkelser.

Udi indeværende Aar 1802 intræffe fire Formørkelser, tvende i Solen og tvende i Maanen. Af disse blive hos os ikkun tvende at see, nemlig een Soelsformørkelse og een Maaneformørkelse. Soelsformørkelsen indtræffer den 28 August; den begynder om Morgenen tidlig Klokken 5, 12 Minuter; den er størst Klokken 6, 14 Minuter, da lidet over fem Tolvtedele af Solen er formørket, og den er forbi Klokken 7, 16 Minuter. Maaneformørkelsen indtræffer Natten imellem den 11 og 12 September; den begynder den 11 September Klokken 10, 3 Minuter; den er størst Klokken 11, 30 Minuter, da ni Tolvtedele af Maanens sydlige Deel er formørket, og den er forbi den 12 September om Morgenen Klokken 0, 56 Minuter, efterat den har vedvaret i 2 Timer, 56 Minuter.

F	1	Nytaar,	
Lø	2	Abel	
S	3	Søndag efter Nytaar	
M	4	Methusalem	Nye 🌑 Kl. 8,
Ti	5	Simeon	59 M. Efterm.
O	6	Hellig tre Konger	
T	7	Knud Hertug	
F	8	Erhard	
Lø	9	Julianus	
S	10	1ste Sønd. efter Hellig 3 K.	
M	11	Hyginus	Første ☽ Kl. 0,
Ti	12	Reinhold	55 M. Efterm.
O	13	Hilarius	
T	14	Felix	
F	15	Maurus	
Lø	16	Marcellus	
S	17	2den Sønd. efter Hellig 3 K.	
M	18	Prisca	Fuld 🌕 Kl. 10,
Ti	19	Pontianus	39 M. Form.
O	20	Fabian Sebastian	
T	21	Agnes	
F	22	Vincentius	
Lø	23	Emerentius	
S	24	3die Sønd. efter Hellig 3 K.	
M	25	Pauli Omvendelse	
Ti	26	Polycarpus	
O	27	Chrysostomus	Sidste ☾ Kl. 1,
T	28	Kronprinds Fredrik	47 M. Form.
F	29	Christian den 7des Fødsel	
Lø	30	Lovisa	
S	31	4de Sønd. efter Hellig 3 K.	

Februarius eller Blidemaaned har 28 Dage.

M	1	Brigida	
Ti	2	Kyndelmisse	Nye ☾ Kl. 7,
O	3	Blasius	24 M. Efterm.
T	4	Veronica	
F	5	Agatha	
Lo	6	Dorothea	
S	7	5te Sønd. efter Hellig 3 K.	
M	8	Corintha	
Ti	9	Apollonia	Første ☽ Kl. 2,
O	10	Scholastica	51. M. Efterm.
T	11	Euphrosina	
F	12	Eulalia	
Lo	13	Benignus	
S	14	Septuagesima	
M	15	Faustinus	
Ti	16	Juliana	
O	17	Findanus	Fuld ☺ Kl. 5,
T	18	Juliane Sophie	59 M. Efterm.
F	19	Ammon	
Lo	20	Eucharius	
S	21	Sexagesima	
M	22	Peders Stoel	
Ti	23	Papias	
O	24	Matthias	
T	25	Victorinus	Sidste ☾ Kl. 2,
F	26	Inger	39 M. Efterm.
Lo	27	Procopius	
S	28	Fastelavn	

Martius eller Tordmaaned har 31 Dage.

M	1	Albinus	
Ti	2	Hvide Tirsdag	
O	3	Aske Onsdag	
T	4	Adrianus	Nye ● Kl. 5,
F	5	Theophilus	45 M. Form.
Lø	6	Gotfred	
S	7	1ste Søndag i Faste	
M	8	Beata	
Ti	9	40 Riddere	
O	10	Tamperdag	
T	11	Thala	Første ☽ Kl. 7,
F	12	Gregorius	12 M. Form.
Lø	13	Macedonius	
S	14	2den Søndag i Faste	
M	15	Zacharias	
Ti	16	Gudmund	
O	17	Gertrud	
T	18	Alexander	
F	19	Joseph	Fuld ○ Kl. 0,
Lø	20	Gordius	4 M. Efterm.
S	21	3die Søndag i Faste	
M	22	Paulus	
Ti	23	Fidelis	
O	24	Ulrica	
T	25	Maria Bebudelse	
F	26	Gabriel	Sidste ☾ Kl. 11,
Lø	27	Castor	58 M. Efterm.
S	28	Midfaste	
M	29	Jonas	
Ti	30	Qvirinus	
O	31	Frederik den 5tes Fødsel	

April eller Faaremaaned har 30 Dage.

T 1 Hugo
F 2 Theodosia — Nye 🌑 Kl. 4, 6 M. Efterm.
Lø 3 Nicætas

S 4 5te Søndag i Faste
M 5 Irenens
Ti 6 Sixtus
O 7 Egesippus
T 8 Janus
F 9 Procopius
Lø 10 Ezechiel — Første 🌓 Kl. 1, 15 M. Form.

S 11 Palme Søndag
M 12 Julius
Ti 13 Justinus
O 14 Tibertius
T 15 Skiertorsdag
F 16 Langfredag
Lø 17 Anicetus

S 18 Paaskedag — Fuld 🌕 Kl. 3, 25 M. Form.
M 19 Anden Paaskedag
Ti 20 Sulpetius
O 21 Florentius
T 22 Cajus
F 23 Georgius
Lø 24 Albertus

S 25 1ste Søndag efter Paaske — Sidste 🌗 Kl. 6, 36 M. Form.
M 26 Cletus
Ti 27 Charlotte
O 28 Vitalis
T 29 Petrus Mart.
F 30 Severus

Mai eller Maimaaned har 31 Dage.

Lø	1	Philip Jacob	
S	2	2den Sondag efter Paaske	Nye 🌑 Kl. 2,
M	3	Kaarsmisse	34 M. Form.
Ti	4	Florianus	
O	5	Gothard	
T	6	Joh. Ant. Port.	
F	7	Flavia	
Lø	8	Stanislaus	
S	9	3die Sondag efter Paaske	Første 🌓 Kl. 7,
M	10	Gordianus	
Ti	11	Mamertus	47 M. Efterm.
O	12	Pancratius	
T	13	Ingenuus	
F	14	Bededag	
Lø	15	Sophie	
S	16	4de Sondag efter Paaske	
M	17	Bruno	Fuld 🌕 Kl. 3,
Ti	18	Ericus	
O	19	Potentiana	26 M. Efterm.
T	20	Angelica	
F	21	Helene	
Lø	22	Castus	
S	23	5te Sondag efter Paaske	
M	24	Esther	Sidste 🌗 Kl. 11,
Ti	25	Urbanus	
O	26	Beda	48 M. Form.
T	27	Christi Himmelfart	
F	28	Vilhelm	
Lø	29	Maximin	
S	30	6te Sondag efter Paaske	
M	31	Petronelle	Nye 🌑 Kl. 1,
			33 M. Efterm.

Junius eller Skiersommer har 30 Dage.

Ti	1	Nicodemus	
O	2	Marcellinus	
T	3	Erasmus	
F	4	Optatus	
Lø	5	Bonifacius	
S	6	Pindsedag	
M	7	Anden Pindsedag	
Ti	8	Medardus	Første ☽ Kl. 1,
O	9	Tamperdag	36 M. Efterm.
T	10	Onophrius	
F	11	Barnabas Apostel	
Lø	12	Basilius	
S	13	Trinitatis	
M	14	Rufinus	
Ti	15	Vitus	
O	16	Tycho	Fuld ○ Kl. 0,
T	17	Christi Legemsfest	40 M. Efterm.
F	18	Leontius	
Lø	19	Servasius	
S	20	1ste Søndag efter Trinitatis	
M	21	Albanus	
Ti	22	10,000 Martyrer	Sidste ☾ Kl. 4,
O	23	Paulinus	52 M. Efterm.
T	24	St. Hansdag	
F	25	Prosper	
Lø	26	Pelagius	
S	27	2den Søndag efter Trinitatis	
M	28	Eleonora	
Ti	29	Petri Pauli	
O	30	Lucina	Nye ● Kl. 1,
			48 M. Form.

T	1	Theobaldus	
F	2	Marie Besøgelse	
Lø	3	Sophia Magdalena	
S	4	3die Søndag efter Trinitatis	
M	5	Andhelmus	
Ti	6	Dion	
O	7	Lovise Augusta	
T	8	Kield	Første ◐ Kl. 5,
F	9	Sostrata	48 M. Form.
Lø	10	Vilhelmine Caroline	
S	11	4de Søndag efter Trinitatis	
M	12	Elias	
Ti	13	Christiane	
O	14	Bonaventura	
T	15	Apostel Deling	Fuld ○ Kl. 3,
F	16	Susanna	35 M. Efterm.
Lø	17	Alexius	
S	18	5te Søndag efter Trinitatis	
M	19	Justa	
Ti	20	Margretha	
O	21	Irenus	Sidste ◑ Kl. 11,
T	22	Maria Magdalena	12 M. Efterm.
F	23	Apollinores	
Lø	24	Christina	
S	25	6te Søndag efter Trinitatis	
M	26	Anna	
Ti	27	Martha	
O	28	Aurelius	
T	29	Oluf	
F	30	Abdon	Nye ● Kl. 3,
Lø	31	Germanus	53 M. Efterm.

S	1	7de Søndag efter Trinitatis	
M	2	Hannibal	
Ti	3	Nicodemus	
O	4	Dominicus	
T	5	Osvaldus	
F	6	Christi Forklaring	Første ☽ Kl. 7,
Lo	7	Donatus	45 M. Efterm.
S	8	8de Søndag efter Trinitatis	
M	9	Romanus	
Ti	10	Laurentius	
O	11	Herman	
T	12	Clara	
F	13	Hippolitus	Fuld ☉ Kl. 3,
Lo	14	Eusebius	37 M. Efterm.
S	15	9de Søndag efter Trinitatis	
M	16	Rochus	
Ti	17	Anastatius	
O	18	Agapetus	
T	19	Sebaldus	
F	20	Bernhard	Sidste ☾ Kl. 8,
Lo	21	Salomon	3 M. Form.
S	22	10de Søndag efter Trinitatis	
M	23	Sachæus	
Ti	24	Bartholomæus	
O	25	Ludvig	
T	26	Irenæus	
F	27	Gebhardus	
Lo	28	Lovisa	Nye ● Kl. 7,
S	29	11te Søndag efter Trinitatis	49 M. Form.
M	30	Benjamin	
Ti	31	Birte.	

September eller Fiskemaaned har 30 Dage.

O	1	Egidius	
T	2	Elisa	
F	3	Serapia	
Lo	4	Juliane Marie	
S	5	12te Sondag efter Trinitatis	Første ☽ Kl. 7,
M	6	Magnus	33 M. Form.
Ti	7	Robertus	
O	8	Marie Fodsel	
T	9	Gorgonius	
F	10	Burchard	
Lo	11	Hellebert	Fuld ○ Kl. 11,
S	12	13de Sondag efter Trinitatis	36 M. Efterm.
M	13	Cyprianus	
Ti	14	† Ophoielse	
O	15	Tamperdag	
T	16	Euphemia	
F	17	Lambert	
Lo	18	Christian Fredrik	Sidste ☾ Kl. 8,
S	19	14de Sondag efter Trinitatis	26 M. Efterm.
M	20	Tobias	
Ti	21	Matthæus	
O	22	Mauritius	
T	23	Linus	
F	24	Tecla	
Lo	25	Cleophas	
S	26	15de Sondag efter Trinitatis	
M	27	Cosmus	Nye ● Kl. 0,
Ti	28	Vencèslaus	45 M. Form.
O	29	St. Michel	
T	30	Hieronymus	

October eller Sædemaaned har 31 Dage.

F	1	Remigius	
Lø	2	Ditlev	
S	3	16de Søndag efter Trinitatis	
M	4	Franciscus	Første ☽ Kl. 5,
Ti	5	Placidus	28 M. Efterm.
O	6	Broderus	
T	7	Amalia	
F	8	Ingeborg	
Lø	9	Dionysius	
S	10	17de Søndag efter Trinitatis	
M	11	Prinds Fredrik	Fuld ☺ Kl. 8,
Ti	12	Maximilian	49 M. Form.
O	13	Angelus	
T	14	Calixtus	
F	15	Hedevig	
Lø	16	Gallus	
S	17	18de Søndag efter Trinitatis	
M	18	Lucas Evangelist	Sidste ☾ Kl. 0,
Ti	19	Balthasar	47 M. Efterm.
O	20	Henricus	
T	21	11,000 Jomfruer	
F	22	Soren	
Lø	23	Proclus	
S	24	19de Søndag efter Trinitatis	
M	25	Crispus	
Ti	26	Amandus	Nye ● Kl. 5,
O	27	Sem	23 M. Form.
T	28	Kronprindss. Maria	
F	29	Narcissus	
Lø	30	Charlotte Lovise	
S	31	20de Søndag efter Trinitatis	

M 1 Alle Helgen
Ti 2 Alle Siæle
O 3 Hubertus
T 4 Otto
F 5 Malachias
Lø 6 Leonhard

Første ☽ Kl. 2, 1 M. Form.

S 7 21de Søndag efter Trinitatis
M 8 Claudius
Ti 9 Theodorus
O 10 Adelheid
T 11 Morten Bisp
F 12 Torkild
Lø 13 Arcadius

Fuld ○ Kl. 7, 38 M. Efterm.

S 14 22de Søndag efter Trinitatis
M 15 Leopold
Ti 16 Othmar
O 17 Amanus
T 18 Hesychius
F 19 Elisabeth
Lø 20 Volkmar

Sidste ☾ Kl. 8, 36 M. Efterm.

S 21 23de Søndag efter Trinitatis
M 22 Frederik Ferdinand
Ti 23 Clemens
O 24 Chrysogonus
T 25 Catharine
F 26 Conrad
Lø 27 Facundus

Nye ● Kl. 8, 45 M. Form.

S 28 1ste Søndag i Advent
M 29 Saturnius
Ti 30 Christian den 6tes Fødsel

December eller Christmaaned har 31 Dage.

O	1	Arnold	
T	2	Bibiana	Første ☽ Kl. 9,
F	3	Svend	56 M. Form.
Lø	4	Barbara	
S	5	2den Sondag i Advent	
M	6	Nicolaus	
Ti	7	Agathon	
O	8	Mariæ Undfangelse	
T	9	Rudolph	Fuld ☺ Kl. 8,
F	10	Judith	32 M. Form.
Lø	11	Damasus	
S	12	3die Sondag i Advent	
M	13	Lucie	
Ti	14	Crispus	
O	15	Tamperdag	
T	16	Lazarus	Sidste ☾ Kl. 6,
F	17	Albina	22 M. Form.
Lø	18	Lovise	
S	19	4de Sondag i Advent	
M	20	Abraham	
Ti	21	Thomas	
O	22	Japet	
T	23	Thorlacius	
F	24	Adam	Nye ● Kl. 10,
Lø	25	Juledag	30 M. Efterm.
S	26	St. Stephan	
M	27	Johannes Evangelist	
Ti	28	Børnedag	
O	29	Noah	
T	30	David	
F	31	Sylvester	Første ☽ Kl. 5,
			53 M. Efterm.

Hymne.

Jehova uden Byrd og uden Ende!
Alvældig eene stor og eene viis!
Til dig al Jordens Slægter Bønner sende
Al Jordens Zoner juble til din Priis.
Dit Bud ukiændte Stiernehære lyder,
I alt og over alt du eene byder,
I evig Orden din Alviisdom bød
Døgnormens Liv og Solekredses Død.

Orkaners vilde Hvirbel hærger Jorden,
Og Bølgen sluger den beboete Bred.
I Jordens Indvold døner Dødens Torden
Et Ildsvælg aabnes, Stæder styrte ned.
Blodtørstig Tvedragt Krigens Fakkel tænder,
Dens vilde Lue trindt om Jorden brænder,
Nu fare Pestilents og Hunger ud.
Du Herre bød det: Viisdom er dit Bud.

Nu tie Tordner, Stormens Rasen hviler,
Bag vante Bredde suser vilden Hav;
Hvor Ildstrøm raste, haabfuld Grøde smiler,
Stolt hæve Stæder sig paa Stæders Grav;
I Fredens milde Lye sig Folket glæder,
Nu fremmes Viisdom, Flid, og Dyd, og Sæder;
I tusind Samlyd bryde Jubler ud.
Du Herre bød det: Viisdom er dit Bud.

. Hvad er vor Jord! et Støvgran af dit Rige,
Imod din Evighed et Lyn dens Tid,
Vor Lod er i din Haand, Uendelige!
Du gjør vor Skiæbne mørk, du gjør den blid;
Du gav vor Siæl dit Guddoms Præg at bære
Den kom fra dig, og evig skal den være;
Men Jorden falder, Solen slukkes ud,
Du Herre bød det: Viisdom er dit Bud.

Th. Thaarup.

Skabelsen.

De mørke Skove sig skyggfulde hvælved,
de sneetakte Fielde i Skye sig hæved,
i Maibladet Ætherbinden skielved,
og i Bølgen den sagte rullende bæved.
I Dalen utallige Blomster smilte
snart i Flokke, snart blideligt ene,
og Morgenpurpuret venligt hvilte
med sit Blik paa den hele herlige Scene
som nylig sprang frem ved Skaberens Blik
laa stor, saa blid — men tavs uden Liv.

Da lød den Eviges Røst over Jorden
høitidsfuld som en bortfiernet Torden:
„Vorde paa min dødstille Klode
„Liv, Bevægelse, Vexling og Sang!
„Vorde Væsner, som nyde mit Gode!“

Strax hørtes Skovens smeltende Klang
talrige Hiorde i Dalene vanke

Jorden gienlyder af trampende Hov,
Orme i Træbullen sagtelig banke,
og i den store sydlige Skov
ryster Loven sin vældige Manke.

Alt er Liv og Bevægelse givet
men ubevidst sig og Skaberens Magt
nyder alting Glæden og Livet
taus i Naturens straalende Pragt.
Da tænkte den Høie i Ætherens Luft:
„Jeg vil vække et Liv
„ved mit Skaberbliv
„som skal grandske sig
„Naturen og mig!"
Og da raabte han:
Bliv til, Fornuft!
og der blev en Mand.

Og Manden langsom med Stolthed gik,
med tunge Fied og med Tankeblik,
og overveied, og trængte i alt,
hvorpaa hans grandskende Øie faldt.
Tilsidst udraabte han kold og mork:
„Jeg er Herre over Paradis og Ørk!"

Han tænkte alt; den brusende Flod
Vintrens Kulde, og Løvens Mod.
Han maalte utallige Stierners Hær,
og kiendte Naturen fiern og nær,
fra den længstbortrullende barske Elv
til sit eget grandskende stolte Selv.
Men aldrig hæved sig heit hans Bryst
til den, der skabte hans Held og Lyst.
Han følte ei Lyst, han følte ei Held,
han var kold som Sneen paa Dovrefield;
han erkiendte intet over sig,
hans høieste Tanke var stedse: Mig!
han sagde: Jorden og Hav og Luft
er til ved Orden, ved viis Fornuft,
Hvordan? ved hvem? det ei jeg ændser;
det ligger uden Fornuftens Grændser.
Han sagde videre stirrende hen:
Alt bliver til, og forgaaer igien.
Ogsaa jeg skal ende mine Dage,
ophøre at være, og reent forgaae,
som Blergets Eeg og som Dalens Strage
hvi skulde Fornuften andet antage?

Da ynkte Jehova Jordens Gud.
Endnu fandt han alting tomt og øde.
Da skabte han ved sit skiønne Bud
Naturens evige Morgenrøde.
Han raabte: Jeg vil danne en Aand,
som skal hæve sig over Jordens Baand,
som skal ane mig og min evige Magt,
som skal trylles ved Jordens smilende Pragt,
som skal elske, hade, blusse, og tilbede,
som skal bæve af meer end jordisk Fryd,
som skal Mandens Stolthed kierligen lede,
som skal brænde for Himlens reneste Dyd
og ei følge den blot som min grandskende Søn,
fordi det er Ret, men fordi den er skiøn!
Bliv Følelse! du mit høieste Høie!
saa raabte med Kraft den Uendelige,
og Følelsen stod i det himmelblaae Øie
paa den nyskabte skiønne, uskyldige Pige.
Med himmelsk, med tryllende Salighed
sank Manden med ukiendt omskabende Varme
med smeltende Hierte bævende ned
i Pigens udstrakte kierlige Arme.

Og blid fra Himlen den evige Høie
nedskued til Jorden med smilende Øie:
Der gik de kierligen Haand i Haand
i Edens Lunde med bævende Blikke
med hoitoploftet takkende Aand,
og vilde tale, men kunde ikke.
Stum var deres Tak, stum var deres Lyst,
stumt sukked de skielvende Bryst mod Bryst.

Da raabte Jehova: Hellig Fryd
bortone i skiøn i harmonisk Lyd.
Jeg seer, hvor de udstrække takkende Hænder,
hvor ntolket Følelse Sielen omspænder.
Nu stirre de glade henrykte hen
paa Naturens Pragt, som mildelig smiler,
men ei saa varmt vil de minde den,
naar Vintren kommer, og Sommeren iler;
jeg vil danne en Aand, som ædel og frie
skal tolke Skabningens Harmonie,
som skal føle Naturen dybere, varm;
som skal meddele Følelsen af sin Barm
som skal gribe hver Tanke, blid og vild,
og tolke den hævet med Guddomsild.

De adspredte Glimt fra Pol til Pol
skal han samle i en morgenrødmende Soel.
Hvad Mængden som oftest sandser ei
halvskiult i Skyggen paa Livets Vei;
det skal hans smilende Øie finde,
det skal han dybt i sit Hierte minde.
Naar Støvet synker for tunge Pligter,
da skal han hæve den sunkne Aand,
og lette ham Livets snevre Baand.
Saa raabte Gud — og der stod en D i g t e r!
Med Lyren i Haand med svulmende Bryst
han sang de Elskendes Held og Lyst,
og Menneskets Storhed, og Skabningens Pragt,
Udødelighed og Skaberens Magt.
Og takkende de lyksalige To
i svale skyggefulde Myrthelunde
en Krands om hans bølgende Lokker snoe
fordi han tolked, hvad de ei kunde.
Og Herren saae, hvad han havde giort,
og fandt det viseligt, skiønt og stort!

Øhlenslæger.

Til Graven.

O Grav! jeg knæler paa din Bred;
Skydækt min Aand som Luna svæver,
Hvis Billede i Taaren bæver,
Der fra mit Øie triller ned.

Jeg sneeg mig bort fra Byens Larm,
Fra Daarers vilde Støi og Glæde,
For dig at see, for her at græde —
Du er min sidste Vennebarm.

Saa tit til Brødres Favnetag
I Skiæbnens Hvirvelstorm jeg hasted*,
Men kold man mig paa Dyber kasted,
Og saae med Latter paa mit Slag.

Du støder mig ei bort, o Grav!
Min Siæl du løser fra sit Fængsel,
Den svæver over Jordens Trængsel
Lig Fuglen over stormrørt Hav.

En Tidselkrands af Sorg og Nød
I natligt Mulm omslynger Jorden,
Grumt ruller Krigens fæle Torden,
Bag Pest og Hunger lurer Død.

Hvo vilde længer' dvæle her?
O, gid jeg denne Baare fulgte,
Som evig for mit Syn sig dulgte,
Som bored' sig i Mulden der.

Lad ingen Læ, du aabner dig,
Og at jeg i din Favn mig sænker;
Thi Brødres Skumlen, Brødres Rænker
Vil ellers her forfølge mig.

Men Trængslers Søn du flyer, o Død!
Mig Livets Smerte og Sysler vække

Lig hule Storme, som forskrække
Skibbrudne Mand paa Havets Skiød.

Som Tordensky bag Tordensky
Hensvæve mine mørke Tanker;
Som halvdød jeg paa Jorden vanker;
Det dagnes — ak! hvor skal jeg flye?

Flye vil jeg, flye — men o hvor hen?
Du standser mig, o Morgenrøde,
Du venligt smiler mig imøde,
Lig kiærlig Møe til elsket Ven;

Fryd sprede dine Straaler ud,
Min Nat forsvandt, mit Øie luer
Som Morgenstiernen hist — og skuer
Naturen blid, og blid dens Gud.

Til alle Skabningskiædens Leed
Til mig og til et Kryb paa Sivet,
Som ved mit Fodtrin mister Livet,
Seer Gud med Faderkierlighed.

Jeg finder Viisdom, finder Lyst
I Blomstens Duft, i Fuglens Triller,
I Duggens Perlerad, som spiller
Om Jordens moderlige Bryst.

Jeg finder hele Jorden skiøn,
Jeg seer i Mennesket min Broder,
Jeg i Naturen seer min Moder —
Held mig, at jeg blev hendes Søn!

Men Jord er stedse du saa blid?
Den Ædles Taare ofte rinder;
Mens Glæden maler Dudskabs Kinder —
Er ei Naturen her i Strid?

Blandt Tidslerne skal Roser staae,
Blandt Viise tumle svage Daarer,
I Glædens Bæger blandes Taarer —
Naturens Lov er engang saa!

Jeg skuer op, jeg skuer ned,
Mig synes Jord og Hav at stride,

Ved Kamp Planeterne fremskride,
Men dog er alt Samdrægtighed. —

Hvi sukker, og hvi græder jeg,
Fordi man rundtomkring paa Jorden
Forstyrre vil Naturens Orden,
Naar jeg den kun forstyrrer ei?

Selv kan jeg være lykkelig,
Naar jeg Naturens Lov vil lyde,
Og Livets Gode dele, nyde
Med Broderen, der møder mig.

Ved virksom Broderkiærlighed
Jeg her mig skabe kan en Himmel.
Ei Strid blandt hele Jordens Brimmel
Forstyrre skal mit Hiertes Fred.

Har jeg da giort mit Dagværk fro,
Og lindret Brødres Nød og Kummer,
Kun da mig skiænker Natten Slummer,
Og Dagen Fryd og Graven Ro.

Farvel, Farvel o tause Grav!

Et Blik paa dig mig mere lærte

Og mere Trøst og Kraft mit Hierte,

End alle Viises Bøger, gav.

Som nyskabt staaer jeg paa din Rand;

Jeg føler Livets hele Gode,

Men føler og, at vel tilmode

Man denne Jord forlade kan. —

Sagen.

Harpespilleren.

Ballade, efter det Svenske.

Jeg ved min Harpe synge vil
saa sorgelig en Sang,
thi Søvnen fra mit Øie flyer,
min Nat den er saa lang.

Mit Liv er kummerfuldt og mørkt,
saa tungt min Vandring gaaer,
thi jeg har været blind og lam
i mange mange Aar.

Og den, som var min Alders Haab,
som var min Støttestav,
som delede med mig sit Brød,
hun slumrer i sin Grav.

Det var en Datter huld og skiøn,
som ved min Side gik.
Hun ledte mig med kierlig Haand,
saae for mig med sit Blik.

Og naar jeg græmmed mig, og græd,
saa trøstede hun mig;
og naar jeg bad, saa bad hun med,
og bad for mig og sig.

Naar Aften kom, da slumred jeg
i hendes bløde Arm.
Mit trætte Hoved hvilte sig
ved hendes hulde Barm.

Og hver en kristen Vandringsmand,
som her paa Veien var,
gav mere for min Emmas Skyld
til hendes gamle Faer.

Een Dag med Harpen i min Haand
jeg ned mig havde sat

jeg spilled, og hun sang, men ak
hun sang saa svagt og mat.

O Gud, min Emma! raabte jeg,
jeg kiender ei din Røst!
dit Hierte slaaer saa tungt og haardt
imod din Faders Bryst.

Og dine Taarer trille ned
saa hede paa min Barm.
Hvis du er træt, da kom, og hvil
dig lidet i min Arm.

Saa sad jeg der, og græd saa ømt,
og ventede paa Svar;
men da hun taug, da troede jeg,
i Søvn hun falden var.

Jeg sad saa tausk, og turde ei
det mindste røre mig
og hvidskede: Sov vel mit Barn!
Jeg skal ei vække dig.

Der sad jeg taus den hele Dag,
og ventede saa omt:
Naar Emma vaagner, siger hun
dig vist, hvad hun har drømt.

Det blev saa koldt mod Aftenen,
men Emma roligt laae.
Jeg rørte sagte hendes Haand:
Kom Emma! lad os gaae!

Men da var hendes Haand saa kold
og hendes Arm saa stiv;
og hendes Hierte slog ei meer,
og hun var uden Liv.

O, raabte jeg, o hun er død
her paa den øde Vei!
og jeg er blind, og kan ei gaae,
naar hun mig leder ei.

O Emma, Emma kundte du
saa at forlade mig?

allene paa den vide Jord
allene, uden Dig.

Og Kulden blev saa bitter streng,
og Stormen hæved sig;
og der var ingen, ingen til,
som brød sig meer om mig!

Der stod jeg arme blinde Mand
en gammel trøstløs Faer
og talte til min Datter, o,
men fik ei noget Svar.

Der stod jeg dirrende af Kuld
med Harpen i min Haand
ved Siden af min Datters Liig
midt i et fremmed Land.

Oehlenslæger.

Længsel efter Døden.

Naar vil Døden dette Øie lukke,
Som forgiæves bittre Taare græd
Vil dens kiøle Aande snarlig slukke
Denne Ild, mit Hierte martres ved?
Naar skal trætte Vandrer finde Hvile,
Er den hede Dag ei snart forbi?
Skal dens Aften mild og skyfri smile,
Mens jeg lukker matte Øine i?
Venlig Dødens tause Nat mig vinker
Mod dens dybe, himmelfulde Roe,
Der mig ingen troeløs Stierne blinker,
Salig Søvn og Glemsel i den boe.

Naar ei meer du banker arme Hierte!
Da først faaer du Fred, du aldrig nød,
Dødens Søvn er eene fri for Smerte
Og den lange Søvn, før man blir død.

Til

min Camma.

Den første Dag i det nye Aarhundrede.

(I en Almanak.)

Lad andre twistes længe nok om Tiden,
Og naar det gamle Sekul endte sig,
Mit nye er begyndt for længe siden;
Dets første skiønne Dag gik ud fra dig.
O! vilde Himlen Jubelaar os give,
Som mangen Jubeldag den skiænket har!
Vort Samlivs allersidste Dag skal blive
Saa skiøn, og glad, som allerførste var.

K. L. Rahbek.

Livets Have.

En Sang.

Dit hele Liv er Haven lig,
Rundtom dig Blomster staae;
En fryder, en mishager dig,
Hvorhen du end vil gaae.
Men den er stedse lykkelig,
Som gode Blomster sanker sig.

Sank i din Ungdom Tusindfryd,
Skye Daarskabs lette Siv;
Sank stundum ogsaa Tusindfryd,
Sank for dit hele Liv!
Tænk, at fra Ungdoms Rosenhegn
Du gaaer til mangen nøgen Egn.

Pluk sparsom Glædens Roser af,
Snart Grenen nøgen staaer;
Ved Sparsomhed du til din Grav
Nok af dens Blomster faaer;
Vee den, som i sin Alderdom
Seer Engen, han har plukket tom.

Den hvide Rose skiøn og reen
Har yndig Tryllemagt;
Den grønne, hvasse Tornegreen
Forhøier selv dens Pragt.
Saa Sorgens Torn i Glædens Krands
Gi'er Glæden dobbel Glands.

Snart dækker Alderens Snee vor Eng,
Snart Skiønheds Roser doe;
Sank Dydens Blomst, du unge Dreng;
Sank Uskylds Blomst, o Moe!
De Blomster yndigt staae igien,
Naar Kindens Roser visne hen.

Pralstiernen rundt om Jorden groer,
Lad den ei røre dig.
Lad Daaren kun med Riddersvor,
Og Skingræs smykke sig!
Hver Pralblomst meier Døden af,
Kun Dydens Blomst gaaer med i Grav.

Som Blomsterne vi segne ned,
Som de vi skulle døe;
O, lad os gavnlig, frugtbar Sæd
For Efterslægten strøe;
For den vi plante Lye og Hegn
Mod Vanhelds Torden, Storm og Regn.

Sagen.

Mørket.

Efter et utrykt svensk Original.

Dig, Arimanes! om du findes,
Du, som trods evig Magts Beviis,
Af Godheds Gud ei overvindes,
Dig stemmes denne Sang til Priis.

Mod alt, hvad Mildhed tænkt, hvad Viisdom selv
har stiftet,
Du evigt Oprør har og evig Modstand sat.
Alfader aandede, hans Aande du forgifted'.
Han sagde: vorde Lys! du sagde: være Nat!
Han saae, at alt var godt, der flød fra Skaber-
kraften,
Du saae med Afgrunds Fryd det Ondes skiulte
Frøe;

Han skiænkte Kundskabs Frugt, du Galde gjød i Saften:
Han sagde: Livet nyd! du sagde: nyd og døe!
Saa dræbtes ved din Haand i Strid mod Himlens Orden
Lyksalighedens Glimt i Jordens spæde Favn.
Din Seieren en Tjid til Væsners Skræk var vorden;
Forstyrrelse dit Maal, og Mørke er dit Navn.

I Nattens Kaabe du fremtræder,
Lys, Liv, og Varme mattes af;
Du skaber Jorden til en Grav,
Til Gravchor Firmamentet klæder;
Med Dødens Trudsel, Kuldens Tvang
Du Mennesker og Dyr forskrækker;
Nedtysser Fuglens glade Sang;
Med Blade krympet Blomst sig dækker,
Naar du blytunge Spir udstrækker,
Naar op af Gravens dybe Fang
Du Spøgelser til Vandring vækker,

Til nedrig Lumskhed Haanden rækker,
Og freder feige Niddings Gang.

Din faldne Stammes Børn med Ræden for dit Vælde
Til Ørkner Flugten tog at hylde dine Bud;
See Solen sorgfuld skiult og Himlen Taarer fælde
I Brodens Skumringsstund, da du blev Jordens Gud.
Paa Paradisets Gruus blandt Skabelsens Ruiner
Fordærvets diærve Haand et Tempel reiste dig;
I Irrgangshvelvingen en dunkel Lampe skinner;
Men sand Oplysning did fandt aldrig Vei for sig.
En Flok af Slaver der sin Røgelse dig skiænker,
Og Daarskabs Nidkierhed, og Blindheds Overmod
Ved Lastens Seiersang dit Alter der bestænker
Med de forførtes Graad og skyldfrit Offerblod.

Hen over bandlyst Jord knap Straffens Vande skylle,
Og Støvets skaante Slægt igien paa den fremgaaer,

For ny Vildfarelse og Nod den flux indhylle;
Og Grenen i Fordærv sin Stamme overgaaer.

See! Jordens svage Søn af Hovmods Ruus henrives,
Og daarligt Trodseværk mod Himlen vove tor;
Du seirer, Mørkets Aand! af dig, af dig den drives,
Den Arm, som Avindskiold mod Skaberværlden fór.
Et Babel kneiser op; men som en Røg forsvinder
Hvad Stolthed udtænkt har, og tung er Hævnens Haand,
Den blander Daarskabs Sprog, og Daarskabs Syn forblinder,
Og tusend Tungemaal dig hylde, Mørkets Aand!

Dig Mørkets Første! dig til Hæder
En Slægt, som blind og adskilt var,
Forvildelsen i tusend Lodder,
Med Lastens Smitte udbredt har,
Med dierve Brøde, brudte Eder
Langmodighedens Harm uedkaldt —

Tændt tusindfold den Ild, som faldt

Paa Sodomas Uteerligheder.

Af Næring aldrig mæt et Molochs Alter rykket
Der rives første Barn fra døve Moders Bryst
At svale Gudens Svælg; det røde Gab gienlyder
Blandt Offerfestens Sværm af Spædes sidste Røst.
Forgiæves knittrer Lyn, og brølet Hævnens Torden,
Forgiæves Himlens Suk til Støvets Øre naaer,
Forfærdelse og Løgn regiere over Jorden,
Og Nød og Uselhed i deres Fodspor gaaer.

Med Mildheds Sprog en Sandheds Tolk
En Brødres Ven mod Ondskab træder;
Men haanet af letsindigt Folk,
Som bange Fædres Lumskhed leder,
Henfælges han til svigfuld Dolk;
Og Mørket i Triumph sig glæder.
Hans rene Læres blide Bud
Forfølges, glemmes, og forvendes;
Snart Morderbaal paa ny antændes;

Af Blindheds Iid at ære Gud.
Den Fred, han stifted med Exempel
I Fienders og i Dødens Favn,
Paa Jorden finder intet Tempel,
Men Mørket laaner diærvt hans Navn
Paa Overtroes blodstænkte Stempel.
Betegnet med det Kors, hvor han
For Ret, og Fred, og Sandhed døde,
Paa ny igien at lægge øde
Sit ødelagte Herrens Land,
Uregnelige Hære drage
At tiene Gud med Mord og Brand
Med Samvidstvang, med Vold og Plage.
Men snart i mørke Klosters Roe
Nyt Fristed falske Iver søger,
Og skiulte Lasters Skyld forøger
Med skrømtet Dyd og digtet Troe;
Her Mørket al sin Styrke øver,
Her Klerkeforsten Borgia

Dierv troþser Himlens Lys, og rover
Vor Jord dens Saligheder fra:

Paa Rænker reises nu Hierarkiets Thronen
Af Londoms sporne Slægt, Loiolas Broderskab.
Gift bliver Sandheds Løn, og Dolken Uskylds Drab,
Og Ondskab naaer sit Maal forklædt som Religionen,
Inqvisitionens Baal sin Røg mod Himlen hvælver
Og Borgerfrihed døer ved Tænkefriheds Død,
Og Dyden strækkes af, og Menneskheden skiælver,
Naar verdslig Magt sin Arm til Kiærkerænker bød.
Forente Mørkets Børn! Statslist og Fanatismus!
Trælslaget smykke I med lovlig Ordens Tarv;
Ved eders Samraad stærk Despotens Egoismus
Forstyrrer Landets Fred, og tærer Landets Marv;
Forgiæves da mod Vold, mod eders Troldomskunster,
En Cato drager Sværd, en Tell fremtager Piil,
En Sidnei hæver Røst; ved eders Kogledunster
Indhyller Rædselsmulm snart Horizontens Smiil.
I Skattehvælvinger, strængt vogtede Bastiller

I Hævds, i Daarskabs Hegn, i Fordoms stærke Næt,
Som Jordens Børn ved Guld, ved Byrd, ved
Troe adskiller,
Din Næt forvaret er, o Mørkets Majestæt.

Ei rødmer du for Middags Straaler,
Men plaget af dens klare Skin
Du flytter længer fra dens Straaler
Paa Blindheds Spids, og Dyds Ruin.
Fornuft, og Dyd, og Frihed vakler,
Ved Hødning af din Morderarm;
Men Sandheden med aaben Barm
Gaaer dig imod! Og Omars Fakler
Du svinger i din sidste Harm.

R. R.

Troens Ord.

(Efter Schillers: die Worte des Glaubens.)

Jeg nævner eder tre Ord af Vægt;
fra Mund til Mund de gienlyde;
dog stamme de ei af jordisk Slægt,
kun Hiertet kan dem udtyde.
Fortabt er Menneskets Værd, naar han troer
ei meer paa disse tre vigtige Ord.

Frie Mennesket skabtes — frie han er,
og om han end fødtes i Lænker.
Ei Pøbelskrig, ei Rasendes Færd
forvirre den roelige Tænker.
For Slaven, der knuste forhadte Baand
Man skiælve, men ei for den frie Aand!

Charis. 1802. C

Og ei er Dyden blot Klang — thi kan
ei Mennesket øve dens Lære?
Og om ved hvert Fied han fødte an,
den Maal for hans Stræben kan være,
og det, hvori Viismandens Viisdom er blind
udøver i Jævnhed det barnlige Sind.

Og en Gud — en hellig Villie er,
om Daarskab end Støvet besnærer.
Over Tid, over Rum, over Stierners Hær,
den høieste Tanke regierer,
og om alt i evig Hvirvel forgaaer,
en roelig Aand dog i Hvirvlen bestaaer.

Bevarer disse tre Ord af Vægt,
fra Mund til Mund de gienlyde.
end stamme de ei af jordisk Slægt,
dog Hiertet vil dem udtyde.
Fortabt er det Menneskes Værd, som troer
ei meer paa disse tre vigtige Ord.

F. Schmidt.

Nu.

Efter et svensk utrykt Manuskript.

Uendelige Væsen! Du,
For hvem selv hele Evigheden
Er kun eet eenligt enkelt Nu,
Med Miskund see til os herneden.

Dig helliges i denne Sang
Mit Nu, som eene mig tilhører,
Tag det! maaskee for sidste Gang
I dette Nu jeg Læben rører.

Et Nu, et nyfødt Dieblik
Er, hvad vi har, hvad os er givet,
Vort Maal et Skimt, vort Rum en Prik;
En Bugning for at sove, Livet.

Det slaaer, det store Tidens Uhr.
Et Gysende mit Alt opfylder;
I dette Nu en heel Natur
Forvandlingsbudet ydmyg hylder.

I hvert et Nu en dybet Grav
Sees Støvet til dets Byrd at fæste;
Men Skab'rens Mildhed Støvet gav
I dette Nu Frøe til det næste.

Alt lever for en Morgen her,
Did sigte Driften og Behovet;
Forgiængelighed Loven er,
Men Haabet levnedes dog Rovet.

I Madneskistet skildre sig
Min s v u n d n e Tiid, mit Nu, mit S i d e n
Mit N æ d e alting viser mig;
Dog aner jeg et N y i Tiden.

Ak! da vor Bane er saa kort,
Lad os forenede den vandre,

Og være, før vi slumre bort,
Til Gavn og Glæde for hverandre.

I dette Nu af dig attraaer
En Kummers Taare at formildes,
I dette Nu den Blinde gaaer
At hielpløs falde, og forvildes.

Gaae, til at lindre begges Nød
I samme Nu! opsæt det ikke.
Thi Godt og Ondt, og Liv og Død
Beroer saa tit paa Øieblikke.

Og du, som Verden til Behag
End bøiet gaaer i Lastens Lænker
Sværg Dyden Troskab Nu i Dag!
Til Morgen Daaren sig betænker.

K. R.

Til Br—g—r!

Min Ungdoms ældste Ven! hvor staaer
Dit fierne Fodspor? hvilke Lunde
igiennemiler Du? og gaaer
hen til din Øe Jean=Paulske Hande?
Hvor svæver let og lykkelig,
dybt i amerikanske Skove,
den muntre Aand, der vakte mig,
naar Mismod bød min Siel at sove!
Hvor sender jeg Dig blot mit Navn
mit Hierte kan det ikke føre;
En Storm fra Juras rene Favn
det ikke ruller til dit Øre!
Hvor er en Ørn, der mine Ord

Dig paa sin høie Flugt vil bringe?
hvor er den Dues lette Vinge,
til hvem sig Venskab trygt betroer?
Forgiæves! intet Slag af Vinger
gienlyder i den klare Luft.
Ak! Fædrelandets Rosers Duft
maaskee dem venligt med sig bringer.
O! Himlen flaaer forgiæves, Ven,
en anden Luftkreds om vort Øie,
vor Siel dog langt ud over den
seer Solen kysse Danmarks Høie!
Og i dens Glands fremstraaler med,
mens Verdens Udkant du betræder,
Demanten fra vort Samlivs Fred
og Perlerne af vore Glæder.
Men da du paa din Flugt omkring
din Barndoms Drømme selv ei søver,
men muligt med dit Følge vover
et Handelskab med al Slags Ting.

Saa haaber jeg, du ogsaa vil
til Vild og Kristen, Fyrste, Hyrde,
fort, hvor du først kan komme til,
afhænde mig en piinlig Byrde;
Der er en Flygtning i mit Bryst;
man vrangelig den kalder Hierte!
den skabte tit min hele Lyst,
men ogsaa tit min hele Smerte;
thi ak! letsindig den forsmaaer
et treogtyveaarigt Giemme,
og paa de sidste fire Aar
den aldrig nu vil blive hiemme.
Og er den der Orkanen liig,
den bruser om i Brystets Stille.
Nei! alting, alting siger mig
jeg ved den Falske mig bør skille.
Hvad skal jeg vel! O! bittre Tvang
selv nu med tusind Minder hiemme
med Brusen nøder mig den Slemme

al Klage over sig paa Sang.
Den svæver did, hvor Skiønhed gaaer,
den speiler sig i hvert et Øie,
den farer over Dal og Høie! —
indtil den sine Drømme naaer;
da den forrædersk sniger sig
med al sin Riigdom i min Slummer,
og vaagen, — flygter bort fra mig,
staaer jeg allene med min Kummer.

Den bruser over Nordens Hav,
den vugger sig paa lette Bølger,
den Barm, som den er daaret af,
langt, langt fra mig den stadig følger.
Med Haanden paa det tomme Bryst
indspærret i min Skygges Fængsel
med alle Aarer fuld af Længsel
jeg hører da min **s Røst
i hver en Stemme, seer hans Øie
i hvert et Blik, hvor Taarer staae,

hvor fierne Baade Floden pløie,
jeg seer hans Aare Bølgen slaae,
Og der, hvor fulde Toner lærte
et Væld af store Følelser
at storme frem, hvor skiult det er,
der seer jeg sukkende hans Hierte.

Og naar i Aftnens stille Fred
et Chor af Stemmer naaer mit Øre
og jeg — ei langt fra Rhonens Bred
Cerdrons! vil dine Sange høre!
den lyner bort, med Længslers Sorg
den Siel og Suk og Blikke følge,
og tryllede med den sig dølge
i Glædens Huus paa Fredensborg.
I huuslig Omheds stille Roe,
i Dannemarks Plataners Skygge,
de høie Linder, der omsnoe
det Tag, hvis Stolper kneise trygge,
thi rundt om det en Hærvagt staaer

en haandfuld Kreds af unge Ranker
og under den et Hierte slaaer,
som i sig selv sin Riigdom sanker,
hvor ofte naar jeg gik i Blinde
min Soel fremtrylledes igien;
hvor, da jeg søgte om en Ven,
mig Himlen skiænkte en Veninde!
der dvæler den, mens jeg forladt
et Bytte for dens vakte Drømme,
kun føler en bedragersk Skat
fra mine vaade Øine strømme.

Snart iler den med raske Slag,
med Ømhed og med Frygt tillige
hen under det ukiendte Tag,
hvorfra min Moders Bønner stige
med stille Andagt, for mit Vel!
da troeles den tilbage vender,
og lægger Længsel i min Siel,
og alle Barnets Minder tænder.

Og nys da mig, paa Grimfels Stie
til Herrens Almagt, mødte Brusen
liig Norges mange Bækkes-Susen,
hensvømmed Flygtningen deri. —
men ak! i Norges store Egne
Gud ingen Ven min Barndom gav,
derfor den standsed ved en Bregne,
og sænkede sig i en Grav. —
Sophie! send mig den tilbage.
Dit varme — ak nu kolde Bryst,
har glemt sin Veemods bittre Dage
og trænger ikke til min Lyst.
Men Gud har vist til Himlens Glæde
og føiet den, at see hans Spor
i Underværkerne hernede —
Og — o! jeg føler det: der groer
for Himlen Fryd i Jordens Aarer.
Din Høisang derfra henter du,
maaskee endogsaa fra de Taarer,

en kierlig Broder fælder nu? —
Erindrer du min Ven! det Sted,
hvorhen du selv din Yndling førte,
hvor han i Uskylds Lallen hørte,
og i hvert Blik, saae Himlens Fred.
Hvor C r e t i e n s englelige Smiil
et Smiil paa alle Læber bragte,
hvor — ak! du saae ei paa din Iil,
at Dødens Mordsværd ogsaa strakte
sig over dem — dog traf den ei —
end tindre Glædens skiælmske Luer
født i din Søsters Blik, og jeg
taknemmelig til Himlen skuer,
der gav, at Dydens glade Roe
i disse Hierter blev bevaret,
da pludselig — kun mig ei troe —
jeg mærker, mit derhen er faret.

Og seer jeg fiernt et rødligt Tag
liig en Rubin i Skovens Krone

og tænker mig til Strængens Tone
den mæonske Horatzes Slag!
da bruser den paa nye fra mig,
og om fra Ben til Ben den iler,
og mine Længsler hæve sig,
mit Blik i Regnbuefarver smiler;
da flyer den i en venlig Ruus
stolt af dens Minders rige Gave
hen til min Rahbeks Bakkehuus
og til hans Vivs latinske Have! —

O! ikke blot i Straaler — Ben!
fra Danmarks Soel, den bort sig lister,
men hvor jeg vandrer, finder den,
selv før jeg mærker det, sig Gnister —
thi vaagner jeg en Morgen froe,
og føler den Forræder banke,
og taus jeg frydes ved den Tanke,
den dog eengang vil blive troe,
saa qviddrer Lærken kun i Luften,

og strax jeg atter er forladt,
thi ved den første Roses Duften
den svæver alt i *Rudolstadt*.
Forgiæves efter den jeg stræber,
forgiæves trygt den hæfter sig,
der, hvor jeg ei tør vove mig,
paa *Rosalies* røde Læber.

Saa trylles Veemod om min Vei!
den fylder Fuglens tomme Boelig,
Nærværelsen jeg nyder ei. —
Ak! nyelig da jeg nød den roelig,
den loe min Glæde flygtig ud,
i en *parisisk* Hat sig dulgte,
og et elskværdigt Stierneskud
med Extrapost til *Kassel* fulgte. —

Hvad skal jeg vel; saa Dag fra Dag
den nye Saar hos mig oprivr
meer flygtig med sin Alder bliver,

meer stormende i sine Slag!
O! sælg den Ven, jeg altid vinder;
den jo ei meer tilhører mig,
og tvivl kun ei, du den jo finder,
thi den er saare tit hos Dig!

Men I! til hvem mit utroe Hierte flygter
naar paa min fierne Vei, et sieldent Syn
fra Millavinens underlige Rygter
henruller Danmarks Skiæbner for mit Syn!
I, som jeg paa min fierne Flugt velsigner,
hvis elskte Kreds jeg altid dvæler i,
see! midt i nye Sceners Tryllerie
en Tantalus, jeg skilt fra eder ligner. —
Hver afplukt Blomst mig Eders Minde er,
den visner ei i eders elskte Hænder;
og naar eengang mit vilde Hierte brænder,
I gribe ei de vakte Følelser!
O! ei engang I ane, at det svæver

deeltagende, og omt og varmt og troe.
fra Egn til Egn, hvor født mit Venskab lever,
og hvor mit Mindes favre Blomstre groe!
Tilgiver mildt, at jeg en Flygtning hader,
som elsker eder høiere end mig,
som til hver Gienstand daarlig hæfter sig,
og den og mig for eder strax forlader!
som spotter mig, som — o! jeg drømmer jo —
hvor kan jeg hade den, som elsker eder?
og er den mig ei netop dobbelt troe,
i det den binder mig og sig til fordums Glæder? —

L. Kruse.

Morgendrøm.

Jeg græd ved hendes Grav, og Natten i mørkblaa Klædning saae med sine skinnende Øine ned paa Gravhøiens Blomster; da hun gik bort, viste mig hendes Søn den rosenkindede Morgen paa Blomsternes fine Blade titusende tindrende Dugtaarer, de tusende skinnende Øine havde fældet; men hverken den medlidende Nat eller den smilende Morgen formaaede at trøste mig: O! hvo der kunde nedsynke til Elma, og Natten og Morgenen skulde da gaae forbi, og med Veemod see ned paa den dobbelte Grav! Saa drømte jeg, og sukkede drømmende; men Nattens rosenkindede Søn vækkede mig, smilende over min ugrundede Sorg; thi i mine Arme laae Elma, smilende sødere end han, og rødmende favrere.

Vaarens Almagt.

Til Glæde Vaarens Stemme byder,
Naturen lyder hendes Bud;
Fra hende Rosens Knop frembryder
At smykke Himlens favre Brud.
Sig fiedret Sanger parrer glad
Bag Skovens lysegrønne Blad.

Med skaberige Smiil hun vækker
Kornspiren frem af Jordens Skiød,
Dens spæde Blade Agren dækker,
Og lover Frugtbarhed og Brød,
Fra kiøle Skyer suser ned
En frugtbar Regn i hendes Fied.

Du trysler, Vaar! med Haabets Glæde,
Dets Melodie er i din Rost,
Vær du et Billed for vor Kiæde,
Væk Himmelaning i vort Bryst!
Fra Gravens Vinter vi opstaaer
Til Haab i Evighedens Vaar.

Th. Thaarup.

Til Søvnen.

Efter Leopoldt.

O lette Søvn! skiøndt Dødens Billede,
Ei fra min Seng jeg dig forviist vil see.
Kom, Hvile, kom! min Krop ny Kræfter at indgyde;
Din Valmu om mit Leie strøe!
Hvad Fryd, fra Livets Qval befriet, Liv at nyde,
Og uden Dødens Plager døe.

Til
Digteren C. A. Lund.

Foran i hans samlede Digte afskrevne af en Veninde.

Med Hyldest, Ven! modtag fra Vennehænder
Af Danmarks Digterchor den eneste,
Du — ellers den saa strængt retfærdige —
Saa stadig uretfærdigen miskiænder.
Skiøndt Lyren, han modtog af Sangens Gud,
Stolt brammer med de fire Tryllestrænge,
Som af de Lyrer, der paa Pindus hænge,
Selv Guden til sin Yndling kaared ud.
Den første Sulmo's kiælne Skiald tilhørte,
Paa den han tolked' os, hvad Hero leed,

Og — liig din Leonoras *) Trofasthed —
Os giennem Sekler hendes Klage rørte.
Den anden majestetisk kraftfuld bød
Den stolte Romerbarm til høie Glæder
Naar under Tiburs Sangers Haand den lød
Til Guders Priis, og Roms og Dydens Hæder.
Den tredie ved landlig stille Grav
Af Tungsinds veemodsmilende Camene
Fik Brittebarden Gray **); i denne eene
Hun Digterværd og Digternavn ham gav.
Den fierde, Ven! du selv har ønsket dig ***)
Den fordum Thomsons høie Lyra prydet,
Dog — veed jeg ei — i Skottens Haand den lydet
Ei nær saa sølvreen, hiine tre saa liig.

---

*) Eleonora Christ. Ulfeld, see Minerva Januari 1786.

**) Landsbyekirkegaarden, Grays meest bekiendte Digterværk.

***) Lunden ved Jægerspriis, Minerva Februari 1788. Side 217.

O lyt! o hør i Trylleharmonie
Af fordums Sang den fierne Gienlyd bæve,
Hør Strængene den elskte Haand at kræve,
Kiend Sanggudindens, Danas Kald deri.

Til en Veninde.

Foran i en Bog.

Min Fryd er taus! Jeg flyer for Daarers Larm,
Og tit naar andre lee, jeg eensom græder;
Min Fryd er taus! men huld i Venskabs Arm
Fremspirer giennem Taarer mine Glæder.

Jeg kiendes ei! thi eene kiendt af faa
Er Følelser, som blusse ei, men brænde,
Jeg kiendes ei, men gid jeg yndes maae
Af hver, som fandt mig værd at lære mig at kiende.

Og er jeg stolt! saa er det kun, fordi
Jeg Ædles Agt mig føler værd at vinde;
Og er jeg stolt; tilgiv mig da — heri
Tør jeg jo ogsaa kalde Dem Veninde!

L. Kruse.

Aristotelis Pæan til Dyden.

Af det Græske.

Den huldeste, tilbedede Gudinde
For Jordens Børn, er du, o skiønne Dyd!
At doe for dig, dit Bifalds Smiil at vinde,
Var Grækerslægtens største Held og Fryd.

Mens modige vi bære Livets Moie
Du yndigt maler Lonnen for vor Aand,
Der tryller meer end Guldets Glands vort Oie,
Og meer end Sovnens silkeblode Haand.

I Skiæbnens Storm urokkede som Fielde
Stod Herkules, og Ledas Tvillingpar;
Du styrked' dem, og om din Magt og Vælde
De stolte Helte stolte Vidner var'. —

Til dig igiennem Dødens Skyggerige
　Gik Ajax og den modige Achill;
Fra Jordens Fryd, fra elskovhulde Pige
　Du Hermias bortrykked' ved dit Smiil.

I Zeus's, i Giæstegudens Tempelhalle
　Hans Heltedaad lovsynge Muserne;
Lovsynge ham til Jordens Templer falde
　Som Dydens Mønster, Venskabs Prydelse.

Sagen.

Til Alderdommen.

Efter Opitz.

Mig krænker Alderdom, og Ungdoms Aar tillige,
Hiin for den nærmer sig, og disse, for de vige.

Charis. 1802. D

Opmuntringssang

til

Fædrelandets Forsvar

den 29. Januar 1801.

Det glimter i Kimingen, varslende Syn
Bebuder et Uveir i Norden,
Alt hæver sig langsomt den ildsvangre Skye,
Snart ruller den fjernere Torden.

I see det, Medborgere! høre det grant,
End kan vel det Uveir bortdrage,

Men ofte til Skade den Sorgløse fandt,
At Veiret kan komme tilbage.

Den Kloge bør tænke paa Feide i Fred,
Kun Daarerne Varslet kan haane,
Thi bør det hver Hædersmand stande bereed
For Uveiret times at graane.

Til Idræt, til Værge med Klogskab og Mod!
O lader Europa det kiænde,
At ingen sig holder til Kampen for god,
Men hver til at flye for sin Fiende.

Og hver, som i Feiden vandt Velstand og Guld,
Og Hiorde, og mangefold Ager,
Han sikkre den Broder for Hunger og Kuld,
Som modig mod Fienden uddrager.

Til Værge, til Værge mod Trædskhed og Vold
For Overmods Trudsel at dæmpe

Som Bille og Krabbe og Lilienskiold
Paa Landet og Bølgen vi kiæmpe.

Der vorde da Feide, der vorde da Fred,
Dog skal det til Hæder os være
At hver Mand var freidig til begge bered
For Fædrelands Velfærd og Ære.

Th. Thaarup.

Erindring og Glemsel.

Efter Anthologien.

Glemsel og Erindring mig ledsage
Haand i Haand min hele Bane hen!
Hiin tildække Sorgens svundne Dage,
Denne skiænke mig hver Livets Fryd igien!

Mindesmærkerne
eller
den danske Eeneboer.
En Fortælling.

N. Mais enfin vous connoissez les lieux? vous avez été à V**, dans le pays de ***?

A. Plusieurs fois, et je vous déclare, que je n'y ai point oui parlé du **, ni de **. J'ai été à **, et je n'y ai rien vu de semblable à la maison décrite. ....

J. J. Rousseau, Préface de Julie.

I yngre Dage var jeg en utrættelig Fodgiænger; ubundet af Embedssysler, ikke hildet af kiærere Baand, fandt jeg en Lyst i at sværme til Fods, hvor mit Hierte hendrog,

eller venskabelig Giæstmildhed indbød mig; yndige tryllende Vandringer! aldrig glemmer jeg Eder! kun til Fods reiser man med fuldkommen Nydelse; thi kun til Fods kan man efter Hiertens Lyst forfølge hver lokkende Udsigt, dvæle ved hvert indtagende Syn, med lange Drag giennemnyde hver henrykkende Scene; ogsaa er det kun Fodgiængeren, der tilfulde har Øie og Hierte derfor; de ved Gangens blide Bevægelse opildede Livsaander bringe Blodet i det mildt hurtige Omløb, der er Følelsen saa gunstigt. O! men hvad nednu for mig er Vandringens ypperste Fortrin; kun til Fods føler man tilfulde, hvad det er at være Velkommen. Romantiske S***d, smilende O**p, venlige St***e, og især du mit Hiertes evige Dronning, elskede F***g! uforglemmelige, til mit sidste Aandedræt uforglemmelige være mig mine yngre Dages Valfarter til Eder! da tusende dyrebare Erindringer ledsagede hvert Fied paa min Vei, tusinde sværmeriske Forhaabninger i Trylledands betegnede mig min Bane; o

men dobbelt, dobbelt uforglemmelige være mig mine Valfarters Maal og Løn, hine himmelske Velkomstøieblikke, naar med den dalende Soel min Vandring var fuldbragt, jeg uventet traadde ind i den elskede Kreds, og i mine overraskede Venners glade, nær havde jeg sagt, taknemmelige Modtagelse, i hver mindste Omhyggelighed, hvormed de kappedes at overøse mig, nød mit Livs Himmel, den salige Overtydning at være dem kiær.

Kun det nordlige Siælland gieldte den Tid mine Vandringer; did var jeg koglet, som Dannerkongen Valdemar til sit elskede Gurre; jeg kiændte, jeg attraaede intet videre. Helligt og ærværdigt ved mangen Barndoms Erindring, indviet af Venskabs, Taknemmeligheds, sønlig Kiærligheds Guddomme var mig mit fordum H—rl—fsh—lm; ofte, ofte ønskede, drømte jeg mig did; ofte leegede min Siel med den Drøm, der at kunde hendrage sine øvrige Dage! men at vandre derhen randt mig aldrig i Tanke; dertil laae det for afsides fra Tryllekredsen;

Veien derhen gik igiennem tomme fremmede ligegyldige Egne, som ingen Erindring betegnede, ingen Drømme omsværvede; nøiet, mere end nøiet, umættelig hængende ved det kiændte og elskede, der ved hver bortsværmet Dag, hver nydt Glæde, ved hvert fremspirende Haab, og ved hver hensvundet Drøm blev mig dyrebarere og helligere, behøvede, ønskede, rummede mit Hierte intet Nyt, der var mig fremmed og koldt.

Blandt andre Glæder, jeg taknemmelig mindes hine Vandringer for, var og, at de havde bragt mig en Ven, med hvem jeg — som mine andre Venner spøgende sagde — i bogstavelig Betydning havde i n d g a a e t det varmeste Venskab; thi vor hele Omgang indskrænkede sig til vore hyppige Sommervandringer; om Vinteren mødtes vi aldrig, da den Kreds, der var tryllet om ham, var saare forskiællig fra den, jeg var indkoglet i. Gierne skeede vort Møde i den eensomme forunderlig blidtungsindige G**lskov, da vi sammen giennemvandrede de ved alle den tilvor=

ende Skiønheds Tillokkelser, tryllende Egne nedad mod H*rsch*lm, hvor vi sædvanligen skiltes, da hans Bane var afstukket til høire, imedens min gik ad venstre. Han var, hvad man kalder en gammel Karl, thi han var langt over de 30, og var ikke blot endnu kun Student, men var endog saa aldeles Student, at det endnu ikke var faldet ham ind ved nogen Embedsexamen at lade sig fritage for at studere fremdeles; hvoraf han egentlig levede, var en Gaade for alle dem, der ikke vide, hvorlidet Nøisomhed har behov; en Inspektorplads paa Regentsen, et Vicedekanat paa Klosteret, og et høist ubetydeligt Familiestipendium vare hans Indkomster; han informerede ikke, manuducerede ikke, skrev ikke; han studerede, tænkte, og læste; og jo mere, sagde han tit, han stræbte at lære selv, jo mindre fandt han sig istand til at lære andre. Hvor han i senere Dage er blevet af, har jeg ikke været istand til at opdage; da mine Vandringer afbrødes, tabtes vi af Syne; midlertid har jeg den fuldeste Overbeviisning, at

han, om han lever endnu, ikke er i Nærheden af Kiøbenhavn; thi i Aprilfarens Dage fandt jeg ham ikke under Fædrelandets Banner, og havde han kundet være der, havde jeg sikkerlig ikke søgt ham forgiæves.

Indtaget, som jeg, af de ustridig maleriskt skiønne Landskaber, vi giennemvandrede, forargede han mig dog ofte ved, at han, midt i vor Beundring, dog giorde en ufordeelagtig Sammenligning mellem disse og hans elskede Fædreegne, hans første Kiærlighed — som han kaldte dem — i det sydostlige Siælland; hundrede Gange skildrede han mig med Enthusiasmens brændende Farver den fristende Udsigt fra Faxøe Kalkbierge, den venlige Havbugt ved Tappenøie, det skiøntliggende Nysøe med hele det smilende Landskab om Præstøe; men dobbelt, dobbelt brændende vare Farverne dog, forhøiede ved Savnets og Længselens mørke Baggrund, naar han kom til at afbilde det ulignelig skiønne Vordingborg, den deilige Omegn, den mageløse Udsigt over Dans Archipelagus, med alle dets

frugtbare Øer, de majestetisk romantiske Ruiner, Waldemar den Stores uødelæggelige Mindesmærker; men endnu var Øieblikket ikke kommet, da jeg — for at laane et Udtryk af Norges digteriske Maler, min Zetlitz — skulde drikke af Østsidens Tryllebægger; kiærlig giemte Skiæbnen mig det, til det endnu skulde forsødes, ved at rækkes mig af Kiærligheds Haand. Forgiæves fristede min Ven mig at søge og hylde hiine nye Skiønne; ja! vel syntes stundum hans Ild at opflamme mig; stundum opraandt hos mig en Lyst at rive mig fra de længe elskede Egne, og — var det end kun for at forherlige disses Roes — at sammenligne dem med de nye; men aldrig har jeg kundet glæde mig over en ny Egn allene; jeg behøver een, hvis Interesse derfor opvækker min Deeltagelse; et Par Gange foreslog jeg da min Ven samlede at giøre en Valfart derhen; men stedse afslog han det, og Forslaget giorde ham mørk og taus for en Tid; og som jeg een Dag, da tilfældige Omstændigheder giorde det Ønske levende hos mig, var

en saadan Reise at kunde for nogle Dage unddrage mig selv, trængte mere levende ind paa ham, afbrød han mig med et: „Nei! derhen kommer jeg aldrig“ i en saa bestemt og tillige saa smertefuld Tone, at jeg blev stum, og havde aldrig Hierte at nævne det mere.

Hundrede Gange var min — som i de Aar — skaberiske Indbildningskraft sysselsat med at digte sig en Grund, hvorfor han med saa bestemt og betydende et Afslag bortskiød Tanken om igien at see Egne, han saa hoiligen elskede, og savnede; skiøndt jeg fuldelig følte, at jeg skyldte hans Hiertes Løndomme samme Ærbødighed, som jeg fordrede for mit, skiøndt det aldrig kunde rinde mig i Tanke at forske eller fritte, kunde jeg dog ikke holde mig fra, selv at skabe hundrede Historier, der i Grunden alle vare Variationer af det unge Hiertes sædvanlige Yndlingsthema: ulykkelig Kiærlighed. Endelig skaffede en Hændelse mig den sande Sammenhæng at

vide-, og viste mig langt andet, end jeg havde tænkt mig.

En Dag — jeg veed ikke — men det var en underlig Dag — efter adskillige Dages lumre og trykkende Qvalme havde en ualmindelig stærk Torden luttret og afkiølet Luften; den hele Natur ligesom aandede friere; i den qværgede Skov helsede et uafbrudt Chor af tusende forskiællige Sangfugle den luttrede Himmel; hver Blomst duftede, smilede os friskere imøde; selv deelte vi denne almindelige Stemning; vore Hierter, der havde aabnet sig, for desbedre at modtage Indtrykket af al den Ynde og Glæde, der omgav os, vare ogsaa aabnede til at udgyde og meddele sig; Samtalen var livlig og let; just havde vi tilbagelagt vor kiære Skov, og i det vi nu ilede henad den følgende nøgne skaldede Bakke, qværgede vi os ved at lade vore Øine og Tanker omsvæve paa venstre Haand i Dr**un**ngg**rds tryllende Egne, kastede i forbigaaende nogle Blomster paa Naturmalerens Poulsens Grav, som Drevon erkiændtlige ihu, og an=

prise den Overdaad, der udgyder sit Overflødighedshorn over skiønne Landskaber, for endnu at forskiønne dem mere; men erindrede tillige, hvor let og hvor ofte smagløs Forskiønning blev til virkelig Vanziir, naar chinesisk Barnestads stod, og gabte paa grædske Ruiner, gothiske Vagttaarne paa norske Træehuse, og nymodens Befæstninger paa Middelalderens Eremitboeliger; dette sidste bragte os igien til at tale om Eremiter, der stod op efter deres Død, og Eremitspisestuer med Familieborde og Dusinstole, og alle de Eremitflauheder, som i den Tid vare i høieste Mode; og som jeg da overalt til at anke paa den hele Idee i et Land, hvor der vel neppe nogensinde havde været Eremiter; da har jeg — faldt min Ven mig med et forunderligt Smiil i Ordet — selv kiændt en dansk Eremit! Neppe havde han sagt disse Ord, forend han syntes at betænke sig, om han og skulde sige mere; men han saae mit Øie utaalmodigt hænge paa hans Læber, jeg var — som han siden engang sagde mig — fore-

kommet ham, som et Menneske, der kunde forstaae ham, naar han talte om, hvad der var ham det kiæreste i Verden, og hvad han endnu aldrig havde vovet at tale om af Frygt for at misforstaaes. Jeg vil — saa godt jeg kan — prøve at fortælle det med hans egne Ord; imidlertid, saa nøie jeg synes at erindre disse, saa levende de svæve for mig, kan jeg, naar jeg læser igien, hvad jeg har skrevet, ikke gienfinde det Indtryk, han giorde paa mig.

Jeg har — sagde han — som du maaskee veed, gaaet i Vordingborg Skole, og er fød der i Byen, hvor min Fader var en efter Tidens og Stædets Maade velhavende Borger. Fra min tidligste Barndom af havde jeg hørt tale om en besynderlig Mand, som heele Omegnen kiendte, under Navn af den Gamle; paa en af de fortryllende Odder, der forskiønne det deilige landstrødde Sund havde han sin eensomme Boelig; faa eller ingen kunde mindes nogensinde at have seet ham, ingen kom til ham, ingen levede

hos eller med ham; han var selv heelt sit Huusfinde, som heele sin Omgang; Ammer og Bedstemødre brugte hans Navn at kyse Børn med; Almuen ansaae ham for en Troldmand, Geistligheden for en Separatist og Antichrist, og Byens formeente fornuftige Folk trak paa Skuldrene, som over et ulykkeligt Menneske, der ikke var vel forvaret i Hovedet.

Efterhaanden blev han imidlertiid — som det almindelig gaaer — saa godt som glemt, og det, der endnu undertiden bragte ham i Erindring, var nogle store Hunde, som gik hans ikke mange Ærinder til Byen, og vare saaledes afrettede, at han, naar han vilde have noget kiøbt eller besørget, blot gav een af dem en Kurv med en Sædel og Penge, eller hvad det ellers kunde være, om Halsen, hvorpaa Hunden rigtig, og uden at lade sig lokke eller anholde af nogen, gik med Kurven hen til en vis gammel Kiøbmands, med hvis Huus den Gamle bestandig havde havt at bestille, lod der Kurven tage af sig,

og blev nu roelig siddende, indtil det fornødne var besørget, og den fik Kurven paa igien, hvorpaa den strax begav sig lige ud til sin Herre; og vee hver den, Menneske eller Dyr, der vilde byde sig til at standse den paa dens Vei, eller røre dens Kurv, og hvad der var i. En anden Ting, som især tildrog sig vi Skolebrenges Opmærksomhed, var hans mangfoldige og mangehaande deilige Duer, der idelig svævede os over Hovedet; og det varede ikke længe, før denne Opmærksomhed blev til Misundelse, og denne Misundelse omsider til Lyst i det mindste at dele dem med ham.

Blandt mine Skolekamerater var der et Par Præstesønner, fra een af Naboeøerne, der fra deres Barndom af ikke allene vare vante til at have med Duer at skaffe, men endog vare udlærte Duefangere, da de hiemme havde levet i en evig Duekaperkrig saavel med deres Naboe Degnens jævnaarige Sønner, som især med en velhavende Selveier, der boede i samme Bye; disse vare da ikke

seene; før de næste Ferie fik et Par Lokkeduer bragte med hiemmefra; men da de ikke kunde have deres Anstalter, hvor de vare i Kost, og da min Faders Huus var maaskee det høieste i Byen, paa hvis røde Tag den Gamles Duer havde Vane at sidde, tilbød de mig Interessentskab, paa Vilkaar, at jeg skulde skaffe dem Slag paa min Faders Loft. Dette Vilkaar var mig, der siden min Moders Død fik alt, hvad jeg pegede paa, saare let at opfylde; Slaget blev indrettet, Duerne bragte derhen, og nu havde da ikke blot jeg og mine Medinteressenter, men en ikke liden Deel af vore Meddisciple i nogle Dage saameget at tage vare hermed, at vi hverken kunde sandse eller passe noget andet. Længe varte det midlertid ikke, før vi saaledes havde vant vore Duer, at vi torde lade dem flyve ud, og see! de kom ikke blot tilbage, men bragte snart en af den Gamles Duer med; jeg kan see den endnu, den var usigelig deilig; lyserød med en deilig graa Ring; det lykkedes uden Vanskelighed at fange den, og du kan da let fore=

stille dig, at der blev en almindelig Glæde, og at min ikke var den mindste, da den efter den mig for Dueslaget bevilgede Forfangsret hørte mig personligen til. Men ak! denne Glæde varede ikke længe, mine Kammerater maatte giøre ved den, hvad de vilde, saa vilde den hverken æde eller drikke; men blev uafladelig siddende paa eet Sted, og sørgede. Jeg var denne Gang en ømhiertet, temmelig uforderved Dreng; det skar mig i Hiertet for den smukke Due; gierne havde jeg ladet den flyve igien; men mine Kamerater havde efter sædvanlig Duefangermaneer rykket den, saasnart de fik den, at den ikke skulde flyve bort, inden den vedbørlig var vant til Slaget; midlertiid kunde jeg ikke længer holde ud at see Ynk paa den; og da det just var en Søndag, — Aftenen før havde vi fanget den — besluttede jeg, før den skulde forkomme hos mig, at bringe den hiem til sin rette Eier igien.

Neppe fik jeg da om Søndagen spist, før jeg med min Due i mit Tørklæde gav mig

paa min Valfart, men dog uden at betroe nogen mit Forehavende, af Frygt for at blive udleet, som endelig ogsaa havde været mig vist nok. Jeg havde hidtil kun tænkt paa Duen, og det var slet ikke faldet mig ind, at den Gamle kunde være anderledes at komme til, end enhver anden Mand; du kan derfor let tænke dig min Forundring, da jeg kom ud i den liden Skov, hvormed den hele Odde var bevoxet, og nu ikke blot Vei og Stie, men endog Traadd, det mindste Spor af Menneskesied forlod mig med eet. Hist og her saae jeg vel en Aabning mellem Buskene, men deels slyngede denne sig igiennem saa mange forunderlige Bugter, at det snarere syntes en Irrgang, end en Vei, deels var der, skiøndt Græsset her rigtig nok syntes noget nedtraad, ogsaa hist og her nogle Qviste vare brækkede, saalidet Tegn til, at noget Menneske nogensinde havde gaaet der, at jeg stod gandske raadvild, og ikke ret bristede mig til at vove mig derind; da jeg i det samme temmelig langt borte i Skoven hørte en stærk

Giøen, hvorpaa det varte ikke længe førend to store røde danske Hunde kom springende imod mig. Forbauset over denne Modtagelse, vilde jeg vende tilbage; men allerede havde den ene af Hundene afskaaret mig Passen, snærrede, og viste Tænder, medens den anden stod loggrende, men bestandig blæffende, for ved mig, og ligesom søgte at indbyde mig at følge sig. Jeg giorde da, hvad jeg ei kunde lade, men begyndte slet ikke at være vel tilmode over dette underlige Geleide, da jeg nu alt mere og mere erindrede mig, hvad jeg fra min Barndom af havde hørt om den Gamles Troldomskonster. Endelig efter at have giennemvandret denne Labyrinth, som Angesten giorde mig uendelig, kom vi da til en liden Trædør, som Hundene vidste et eget Greb paa at støde op, hvorpaa min Fører gik inden for, og viste mig Vei, men min Vagt blev bag ved mig, indtil jeg var gaaet igiennem. Nu var jeg paa en temmelig rummelig Forgaard, hvor der bag i laae et simpelt men net landligt Huus, hvis Væg=

ge vare beklædte med Ranker og fine Frugttræer, men der saae ud, som det var ubeboet. Jeg gik derhen ad, og vilde banke paa; men begge mine Vægtere satte sig paa Dørtærskelen, snærrede, og viste Tænder, saasnart jeg giorde Mine at nærme mig Dørren; men giorde forresten ikke andet, end at de giøede af fuld Hals, som om de kaldte paa Nogen. Ogsaa varte det ikke længe, før jeg temmelig langt borte hørte et Fløit, ligesom til Svar; i Øieblikket taug begge Hundene, bleve siddende for Dørren, og knurrede blot, naar jeg giorde nogen Bevægelse. Endelig hørte jeg Fodtrin inde i Huset, Gaarddørren gik op, og den Gamle stod for mig.

Havde allerede de foregaaende Omstændigheder indjaget mig en Slags ærbødig Ængstlighed, da fordobbledes endnu dette Indtryk ved Synet af den Gamle. Aldrig i mine Dage har jeg seet ærværdigere kraftfuldere Alderdom; hans skarpe, mavre, af Sorgers og Dages Haand dybt furede skiøndt ingenlunde affældige Ansigt, hans graa Haar og Skiæg

bebudede en Mand paa halvfierds; men efter hans Stemme, hans Stilling, hans Gang, hans Bevægelser og øvrige Adfærd at dømme var han neppe halvtreds. Hans Klædedragt var ikke mindre paafaldende end det øvrige, sammensat af fremmed og gammeldags, af udenlandsk, og hiemmegiort mellem hinanden. Paa Hovedet havde han en graa islandsk Hue, men ovenpaa den en Soelskierm eller Straahat, han selv havde flettet sig; dertil gik han i en gammeldags men kostbar hvid broderet Vest med lange Ærmer, og Vestekiød, sorte Fløiels Buxer graae islandske oprullede Strømper, og brednæsede Skoe.

„Hvad godt?“ spurgde han mig med en roelig, men uvenlig Tone og blev staaende inden for den aabnede Dør. „De har nok — svarte jeg forvirret og stammende — mistet een af Deres Duer?“ „Og hvad saa?“ gav han i endnu ublidere Tone til Giensvar. „Jo! for jeg har nok fanget den!“ sagde jeg med tiltagende Forlegenhed. „Det er godt

for ham;" afbrød han mig vreed, traadde i det samme tilbage, og tog efter Døren ligesom for at trække den i efter sig, og saaledes giøre Enden paa Samtalen med eet. Nu vidste jeg næsten ikke, hvad jeg skulde sige; i min Forlegenhed tog jeg Duen frem, og sagde: her er den! men i samme Øieblik arbeidede den sig ud af mine Hænder, og hen til den Gamle, fløi paa hans Hoved, hans Skuldre, pikkede ham i Munden, og vidste ikke, med alt hvad for Kiærtegn den vilde give ham sin Glæde tilkiende. Den Gamles barske Øie formildedes lidet, han besvarede Duens Kiærtegn, klappede, og strøg den, og sagde venlig til den: „ja! ja! skal kiøbe dig igien! jeg skal betale dem for at stiæle mine Duer;" traadde i det samme et Skridt frem, men endnu bestandig inde i Huset, og spurgte mig med sin sædvanlige Tone: „Naa! hvad skal han da have?" „Have?" spurgte jeg, som aldeles ikke forstod Spørgsmaalet, gandske forundret. „Ja!" tog han Ordet igien: „hvad jeg skal give ham, for det han har

stiaalet min Due?" „Jeg har ikke stiaalet den, svarte jeg: den kom imellem mine Duer, og..." „Og saa plukkede vel de den, at den ikke skulde flyve hiem igien!" sagde han, og saae ned paa mig med en ubeskrivelig Foragt over den Løgn, han troede at have truffet mig i: „der!" i det samme rakte han mig Duen igien med fravendte Mine, og i Begreb med at gaae bort. „Nei!" sagde jeg: og skiød den med begge Hænder fra mig: „den vil slet ikke være hos mig; den har hverken villet æde eller drikke; og dette har jeg havt saa ondt af, og derfor..." „Og derfor?" gientog den Gamle med mildere Stemme, og traadde saa godt som ud paa Dørtrinnet; „og derfor tænkte jeg," blev jeg ved, „jeg vilde see at faae den hen, hvor den hørte hiemme, at den ikke skulde komme noget til." Nu blev den Gamle efterhaanden venligere, hans Stemme blidnedes, han tog mig lidt efter ligesom i Miesyn, snart traadde han ud i Gaarden til mig og spurgte mig godmodig: „om jeg havde selv

Duer?" "Jeg fortalte ham da gandske trohiertig den hele Sammenhæng, at Duerne vare nogle af mine Kammeraters, men at de havde givet mig Part i dem, imod jeg lagde Dueslag til; men jeg vilde ikke have mere med det at giøre; for de vilde fange, og det var Synd, havde jeg seet, for de stakkels Duer, de længtes, og kunde ikke trives paa et fremmed Sted." Min troskyldige barnlige Aabenhiertighed syntes at interessere ham; han spurgte mig, om jeg slet ikke tænkte paa den, Duerne hørte til, og som det dog vel giorde Ondt at miste dem? jeg svarte, som mine Kammerater havde sagt for mig, at det var engang saadan med alle dem, der havde Duer, at den eene bestandig fangede fra den anden, og da de, der havde Duer, dog havde dem, for at sælge dem eller at spise dem, saa som det da saa vidt paa eet ud. "Jeg fanger ingen, og spiser ingen, og sælger ingen;" sagde den Gamle. "Ikke!" udbrød jeg med yderste Forundring; "hvad giør De da med Duer?" — "Jeg holder af dem" — sagde

han — „og de af mig; synes du da, det er Ret at fange dem fra mig.“ „Jeg fanger aldrig flere enten fra Dem eller nogen;“ sagde jeg, og Taarerne trillede mig ned af Kinderne. „Jeg troer dig, min Dreng!“ sagde han, tog mig i Haanden, og klappede mig; ufrivillig henrevet af den Ærbødighed, der fra første Øiekast af havde giennemtrængt mig, vilde jeg kysse hans Haand; men han trykkede mig til sit Bryst, og mellem os var i Taushed indgaaet en Pagt, som selv Døden ikke har brudt.

Han bød mig nu ind med sig i sin Have, at faae noget Frugt at læske mig paa. Haugen laae paa den anden Side af Huset; det er mig ikke mueligt at beskrive det Indtryk, den giorde paa mig. Vist nok var det den første smagfulde Have, jeg havde seet i mine Dage; men jeg har heller aldrig siden seet nogen, der lignede den. Uden for Huset, der ogsaa fra denne Side var klædt med Frugttræer, men af almindelige Sorter, der mindre trængte til Soel, laae et Blomsterpartie,

der saaledes overraskede mig, at jeg, skiøndt et Barn, glemte den lovede Frugt, for at opholde mig ved det. Du er, har jeg mærket, ingen Blomsterelsker, og det giør mig ondt for dig; du savner da en af Livets skyldfrieste og reneste Glæder; men i denne Have var du blevet det, som jeg, ved den Rigdom af Vellugt og Skiønhed, det tryllede Sandserne, ved den forunderlige Kunst og Smag, hvormed den var anlagt, saa at ikke lot hver Blomst, hver Vært fandt det ordmon, det Lye, eller den Soel, o. s. v., den havde behov, men at de med Hensyn til deres Blomstretid, deres Farve, deres Høide o. s. v., vare saaledes ordnede, at du fra Vaarens første Mildne til de sidste Efteraarsdage maatte komme der; naar du vilde, saae hvert blomstrende Land bestandig ud, som en smagfuld Bouqvet. Ogsaa kan du let begribe, at denne Haves Prydelse unmuelig kunde bestaae i saadanne Planter og Værter, hvis fornemste Fortrin ligger i, de ere fremmede her, da de i deres kiære

Fædreland regnes blandt Ukrud; nei! de samme Blomster, som her fortryllede dig, vare paa meget faa nær, næsten alle saadanne, som du i Marken, Engen, og Skoven med Ringeagt i tusendviis gaaer forbi, eller træder under Fod; men forædlede ved den omhyggeligste Dyrkning; ofte har du paa vore Udvandringer seet mig dvæle ved en eller anden Markblomst, som du fandt intet mærkeligt hos; ak! det var da gemenlig een eller anden gammel Bekiendt fra min Gamle Hauge, jeg helste, der nu — syntes jeg — stod og udartede igien, fordi den ligesom jeg savnede sin Dyrker.

Den Beundring, den Henrykkelse, hvormed jeg begabte alt dette, morede, eller rettere, interesserede den Gamle; endelig fik han mig derfra ind i, hvad man med Føie kunde kalde, hans Frugtskov; aldrig har jeg smagt udsøgtere, finere Frugter; aldrig seet stoltere, frodigere, rigere Træer; og nu, at see denne kraftfulde Olding med en Kiæmpehaand tage fat i een af de Hovedgrene,

som jeg med begge mine Hænder neppe kunde omspænde, og som jeg i mine Karleaar knap har været istand til at rokke, see ham ryste den, og med den hele Træet, saa let, som Vinden leeger med Siv, see den gyldne Frugtregn, som ved hvert Tag, han tog, nedstrømmede om Træet; det er maaskee ret godt, at jeg ikke saa let i Verden faaer saadant igien at see, det vilde kun alt for levende erindre mig om, hvad jeg dog kun forgiæves ønsker at glemme.

Rigelig forsynet med Frugt bad jeg nu min Gamle om, jeg maatte faae hans Duer, og andre Huusdyr at see, og han førte mig ud ved Siden af Haven i en saakaldet Grønnegaard, der vrimlede af alle Slags Smaakree. Neppe havde han sat Foden derind, førend alle hans Huusdyr stimlede omkring ham, og udgiorde en Cercle, som vel neppe nogen Stormand har havt talrigere, og sikkerlig ikke oprigtigere ved sin Cour. Heller ikke kom de for at trygle Føde, hvoraf der var Overflod, men i bogstavelig Betydning at forestille sig

for ham, tales til, kiæles for af ham. En Høne kom at fremstille ham sine nyelig udrugede Kyllinger; hans store Hunde giorde sig Plads mellem Brimmelen, for at trykke sig op til hans Side; en Kat, uden at agte paa disse hans Naboer, kom med et heelt Kuld af Killinger, den havde faaet, og lagde dem for hans Fod, ligesom for at anbefale dem i hans huusfaderlige Beskyttelse.

Overalt var det en synderlig Fred og Enighed, der herskede i dette Huus; endog de Dyr, hvis Fiendskab ellers er blevet til Mundheld, vare her ikke allene fuldkommen fredelige indbyrdes, men endog Venner; saaledes saae jeg siden een af Hundene tage Kattekyllingerne saa gandske i Yndest, at den rugede og vaagede over dem, naar Moderen gik bort; saaledes gik ikke allene Gaardens store og smaa Huusfinde, Kyllinger, Ellinger, Duer og Dueunger i fuldkommeste Fred mellem Kattene, men selv dens talrige husvante Skiæster, Spurve, Svaler, og de næsten utallige andre Smaafugle og Sangfugle, der

byggede og boede omkring i Gaarden og Haugen, nøde alle den fuldkomneste Borgerret; ligesaa trygge vandrede en ung, ikke blot tam, men endog kiælen Raabuk, og en Hare i sin fuldkomneste Frihed om mellem Hundene og Gaardens øvrige Huusdyr; ja et Par Gange, da det havde hændet sig, at fremmede Hunde og Katte havde listet sig ind at jage paa Halvøen, vare de store Hunde komne deres øvrige Medindbyggere saa eftertrykkelig til Hielp, at hine Fribyttere tabte Lysten at komme der tiere. Ogsaa var der i Følge, ikke blot af den Fred og Tryghed, men tillige den Overflod, de nød, jo tættere man kom op til Huset, fordobblet Liv, især af Fugle, thi omhyggeligen sørgede ogsaa den Gamle for, at de rigeligen fandt ikke blot alt, hvad de behøvede til Føde, men og til at bygge Reede, og havde han derfor til Tak, at, naar han vandrede om i sit Rige, kunde han gaae tæt hen til Fuglenes Reeder, og de bleve gandske rolige liggende, eller hoppede ham vel endog imøde, for at see, om han bragde dem noget.

Overalt var man ganske paa den Halvøe i Esopi Dage, Dyr og Fugle talte, og bleve forstaaede, og besvarede, og aldrig har derfor nogen Ting slaaet mig mere, end da jeg siden i Herders adspredte Blade *) fandt fremsat, hvad jeg her havde været Vidne til.

Dette sande paradisiske Syn, Mennesket, som Konge o: Fader mellem Dyrene, interesserede mig uendelig; og den Interesse, jeg deri fandt, var mig igien ingen ringe Anbefaling hos den Gamle; han fandt alt mere og mere Fornøielse i, at føre mig omkring, bragde mig ud paa Marken til sine Faar,

*) Araberen lever med sin Hest, Hyrden med sit Faar, Jægeren med sin Hund, Negeren med sin Slange, og den arme Fange endelig med sin Edderkop og sin Muus. Jo mere Mennesket lærer at kiende en Dyreslægt, og omgaaes fortrolig med den, jo mere vænne begge sig til hinanden, og meddele hinanden af deres Egenskaber: Hunden troer at forstaae den, og at den forstaaer ham.

Herders zerst. Blätter 3 D. S. 127.

der med al denne Slægts egne Kiærlenhed og Godmodighed som trippede ham imøde; derfra til en Arm af Søen, der gik op i hans Marke, og hvor en snehvid Svane med sine graae Unger ikke før blev ham vaer, før hun i Spidsen for sin hele Skare stoltelig pløiede Vandet, for at modtage saa godt som af hans Haand, Brødstumper og andet sandant, han i sin Vestlomme bragte den med; medens en Brimmel af Smaafiske med en Sikkerhed, som noksom viste, de hverken havde lært at frygte Krog eller Vaadd, flokkede sig i Strandbredden at snappe de Smuler, der faldt af hans Haand. — — — — —

Efter at vi havde fuldbragt hans Runde, som han kaldte det, tog han mig ind igien i sit Huus; ogsaa dette havde et høist forunderligt robinsonsk Udseende; en underlig Simpelhed stak ubeskrivelig af, ved Siden af enkelte kostbare Ting, der for det meste vare anvendte saare langt fra deres oprindelige Bestemmelse; ligesom og en vis Udenlandskhed hist og her udgiorde en paafaldende Kon=

trast med det øvrige danske Landboeudseende; man spiste f. Ex. paa Leer, men fik Vaskevand af en Sølvkaffekande; man sad paa en Træestoel med et selvflettet Straahynde, under et italiensk Madonnahöved, eller for en Afstøbning af den vatikanske Apoll; paa den simple hvide Væg hang mangfoldige Tegninger, for det meste af hans Naboelaug, og adskillige af disse tegnede flere Gange, fra forskiællige Synspunkter, under forskiellig Belysning, til forskiællige Aars- og Dagstider; og nu atter ved Siden af disse andre egenhændige Tegninger, snart af Italiens majestetiske Ruiner, saa af dens stolteste Pragtbygninger; nu af Poslodens paradisiske Egne, saa atter af de vildromantiske Landskaber om Elven i Saxen og Bøhmen.

Særdeles morede det Oldingen at see hvorledes Indtrykket af alle disse tildels nye Gienstande delte mig mellem sig; nu stirrede jeg paa en italiensk Madonna, hvis Skiønhed allerede henrev mig, skiøndt jeg endnu ikke forstod den; saa helste jeg med Jubel

een af mit Fædrehiems gienkiændte Egne, saa maatte jeg fra disse Billeder hen til Vinduet, at see, hvad een eller anden usædvanlig Bevægelse i Høynsegaarden kunde betyde; derpaa fik jeg atter noget at skaffe med hans Hunde, især med en Puddel, der inde i Huset lod til at have den fornemste Opvartning, og der endnu i Klogskab syntes over de andre; ogsaa gav alt dette mig naturligviis Leilighed til hundrede barnagtige Spørgsmaale, der ikke sielden lokkede Smiil paa den Gamles Læber; saasom, da jeg, der i denne Tryllekreds fuldkommen havde glemt alt, hvad man fra Vuggen af havde fortalt mig, spurgte ham, hvor da hans Folk vare henne, siden man ingen af dem saae? „Jeg har ingen!" sagde han, „jeg lever gandske allene." Gandske allene!" gientog jeg, saa forundret, som man saa ofte bliver, naar man i Virkligheden seer det, som man hundrede Gange har hørt sige, uden at giøre sig nogen ret Forestilling derom: „men hvor kan De det?" „Man kan, hvad man maae,

min Dreng!" sagde den Gamle, med en Tone, som, saalidt jeg dengang forstod den, giennemfoer mit Inderste. „Men da kunde vi jo let" — svarte jeg med barnlig Tienstagtighed — „skaffe Dem et Menneske . . . ." „Et Menneske!" faldt den Gamle mig i Ordet med et forunderligt Smiil: „maaskee, ikke saa let." „Aa jo!" blev jeg, uden at have forstaaet ham i min tienstfærdige Nidkiærhed ved: — „en Pige eller en Karl, der . . . ." „O, ja!" faldt han mig atter i Ordet: „en Pige eller en Karl, der tog min Løn, og maaskee tog til Takke med min tarvelige Kost, fandt jeg kanskee endda, skiøndt nuelig knap nok; men de levede ikke med mig endda." „Da vilde jeg gierne leve hos Dem," brød jeg ud af fuldeste Hierte. „Det blev du snart kied af, min Dreng!" sagde han smilende. „O, nei!" faldt jeg ham fyrig i Ordet: „her er saa rart, og De er saa god;" og klyngede mig op ad ham i det samme. „Nu, nu!" faldt han mig med en synderlig Høitidelighed i Ordet: „nu, saa

vær mig da velkommen, naar og saa tit du vil komme."

Mere end eengang har min Gamle siden, da han saae mig istand til at forstaae ham, sagt mig, at han ved den besynderlige Maade, hvorpaa jeg blev ført til ham, næsten fra allerførst af havde anseet mig som Forsynets besynderlige Gave, umiddelbar sendt ham til at lindre det Savn, han midt i sit Paradis følte, Tingen til en menneskelig Skabning, der var Kiød af hans Kiød, Been af hans Been, hans Hierte og Aand nærmere beslægtet, end selv det klogeste og kiærligste Dyr kunde være. Overalt havde denne Gamle, mellem adskillige Egenheder, som hans eensomme Levemaade og Stilling nødvendig maatte medføre, ogsaa en synderlig Troe paa Forsynets umiddelbare Styrelse i de mindste Ting, saa at han ikke lettelig bortskiød nogen Ting, der saa at sige af sig selv blev givet ham i Hænde, eller foretog noget, som der udenfra kom noget tilfældigt i Veien for. Smiil ad mig, om du vil; men jeg har ar-

vet den efter ham; og fra den kan du maaskee endog udlede, at jeg ikke før har sagt dig noget om min Gamle, saa ofte jeg end har havt Lyst til at tale om, hvad min hele Siæl er uafladelig fuld af; og at jeg har talt, og talet saameget om ham i Dag.

Du kan let forestille dig, at hans Indbydelse blev ikke giort mig forgieves; da det aftnedes, og jeg maatte hiem, fulgte han mig længere paa Veien, sagde han selv, end han i tredive Aar havde været, og vi skiltes ad med den Aftale, at jeg snart igien skulde besøge ham, men at jeg ingen, hvo det end var, maatte bringe med. Fra nu af tilbragte jeg næsten hele min Fritid hos ham, hele min Dannelse skylder jeg ham, og lærte jeg end ikke, at giøre Lykke, har jeg maaskee lært den endnu større og vanskeligere Kunst, at undvære den. Det var et underligt Liv, denne Olding førte, og som jeg lærte at føre med ham; oppe om Sommeren med Solen, var han intet Øieblik ørkesløs, og taalte heller ikke, at jeg var det; saa arbeidede vi

paa hans Marker, hvor alt, da han hverken havde eller vilde have Ploug eller Heste, blev gravet med Spade, hvilket, da han ikke ønskede at frembringe mere, end han selv kunde forbruge, ikke var vanskeligt at overkomme; saa passede vi hans Huusdyr og Fiederkree; saa syslede vi i Haugen, saa redede vi vort pythagoræiske Maaltid, der bestandig bestod af Urter, Frugter, Nødder, Æg og Melk, og hvor der aldrig kom noget, der havde havt Liv; saa hialp vi hinanden med den øvrige Huusgierning; saa viste han mig an til mangehaande Kunstflid og Haandgierning, hvori han var en Mester, saa tegnede han for mig og med mig; saa de lange Høstaftentimer, hvor vi ikke kunde see at arbeide, og hvor han dog ikke vilde tænde Lys, som han overalt ikke meget elskede, tog han sin Harpe, eller sin Fløite, og jeg, som, fordi det der i Skole den Tid var Mode, havde lært noget at spille, men med Kiedsomhed og Ulyst, lærte nu ved at spille med ham, og høre ham, hvad Musik var. Ikke gierne forsømmer jeg no-

gen Leilighed, hvor der er god Musik at høre, det er min største, maaskee min eneste Luxus, men endnu har jeg aldrig hørt under nogens Hænder Strængen tale, som under hans; maaskee, fordi den altid havde noget at sige, fordi han ikke spilte andre Stykker end enten saadanne, som havde en mangeaarig, stedse tiltagende, ved andre Dages Minder, forhøiet, Interesse for ham, eller og hans egne Phantasier, som især ere mig uforglemmelige, hvis Toner uafladelig svæve for min Siæl, o! men som jeg aldrig er istand til at gienfinde paa min Fløite.

Med alt dette vidste han faderligen at sørge for, at ikke disse udenoms Idrætter skulde blive mig saa vigtige eller tillokkende, at jeg over dem skulde forsømme mit Hovedformaal; idelig, snart ved vore huuslige, snart ved vore mechaniske Sysler, dreiede han Talen hen paa, hvad jeg i Skolen havde at bestille; og gemenlig forvandlede disse utvungne Samtaler sig umærkelig til en meget stræng, men derhos lærerig Examen. I Hi-

storie, i Geographie, i Physik, i Mathematik kunde min Gamle gierne været mine Læreres Lærer; mindre nøie bekiændt var han derimod, som let kan begribes, med de gamle Skribenters Gloser og Phraser; men desfortroligere med deres Tanker og Aand, Fortrin og Mangler; og ved at giøre mig ved Tid og Leilighed opmærksom herpaa, lære mig at søge Ting, hvor man hidtil kun havde viist mig Ord, giorde han mig deres Læsning baade tillokkende og nyttig. Ogsaa varede det ikke saare længe, før jeg erfarede en særdeles Nytte deraf; thi da vor Skole paa samme Tid fik en ny Rektor af ikke mindre Smag og Indsigt end Lærdom, og denne ved Examen ikke vilde i Historien lade sig nøie med Holbergs Ord om Karl den Tolvte: om hvis saa bekiændte Bedrifter intet behøver at siges; som var alt, hvad mine Kamerater havde at sige derom; og jeg nu giorde ham en temmelig fuldstændig Reede for denne Konges Hovedbedrifter og Begivenheder; og da jeg endnu ydermere, da

han siden examinerede os i Curtius, kom til at sige, hvad min Gamle havde giort mig opmærksom paa, at mange ville ansee Curtius som en Romanskriver, der havde sin Glæde af at fortælle Eventyrer; men at, naar man huskede paa Karl den Tolvte, faldt man let paa at fæste Troe til, hvad hos ham blev fortalt om Alexander, tildrog dette mig saaledes min nye Lærers Opmærksomhed og Godhed, at jeg ikke blot blev strax flyttet op i hans Lektie, men og har fra den Tid af bestandig i ham havt en faderlig Ven.

Omtrent paa samme Tid traf det, at min Fader opgav sin Handel og flyttede fra Byen, for at drive en temmelig betydelig Selveiergaard, eller saakaldet Parcel, som han, som Kautionist for en uvederhæftig Kiøber, havde maattet tage til sig. Fra nu af blev min Gamle saa godt som mit eeneste Tilhold; i det Huus i Byen, hvor jeg havde Værelse og Kost, sørgede man efter brugelig Skik ikke for andet, end at jeg ikke fik for meget for mine Penge; om jeg laae hiemme

eller ude om Natten, spiste hiemme, eller ude om Middagen, bekymrede ingen. Heller ikke lod min Gamle de flere Timer, og halve Dage, han havde mig hos sig, gaae unyttede hen; jeg havde tilfældigvis mod Skoleskik lært de første Rudimenter af engelsk og fransk, af et Menneske, min Fader vilde have et anstændigt Paaskud til at give lidt mere end almindelig Almisse; neppe opdagede min Gamle den svage Spire, heraf endnu var blevet tilbage, før han ivrigen fremelskede den. Selv kunde han, hvad man i Almindelighed kalder alle levende Sprog, tydsk, fransk, engelsk, italiensk, og kunde dem, som den kan Sprog, der har lært dem i Landene selv; og snart vante han mig til, næsten uafladelig at maatte tale dem med ham, og havde han deri nogle synderlige Indfald; ved vor Huusgierning taltes gemeenligen tydsk, om litterariske Gienstande fransk, og ved vore mechaniske Arbeider engelsk; thi — paastod han — om Kunstflid og Hændighed kunde man ikke tale ret godt uden i deres Føde-

lands Sprog; italiensk bragde han mig ikke saavidt i, at jeg kom til at tale det, skiøndt han havde en særdeles Forkiærlighed for dette Sprog, og dette Land, som han aldrig mindedes, eller nævnede, uden med Begeistring.

Men dog det, der især vil blive mig uforglemmeligt, det, der eene, og for Alting maa giøre mig til hans evige Giælder, var, hvad han virkede til min Dannelse, som Menneske, og Borger. O! at jeg kunde skildre dig ham, naar han i de deilige lyse Maaneskins Aftener, under Himlens tindrende Befæstning, vandrede med mig, mellem sine kiæmpestore, frugtrige, selvplantede Træer, og nu hans store Hierte strømmede over af andægtig, menneskekiærlig Begeistring, af den meest levende brændende Kiærlighed til Fædrelandet, af fierde Fredriks, og hans talrige Ædles taknemmelige Erindring; ikke har jeg lettelig i mine senere Dage fundet nogen god, nogen gavnlig Tanke fremspire i min Siæl, at jeg jo har kunnet erindre mig, naar, hvor, og ved hvad

Leilighed min Gamle nedlagde Sædkornet dertil. O! som blandt andet een Aften — jeg var allerede Student, men ilede midlertid, saasnart og saa ofte Omstændighederne tillod det, tilbage til det Sted, der for min Dannelse var usigelig vigtigere, end det akademiske Tyggemad, hvormed Stærunger klækkes op til Efterpiat; et Tordenveir, næsten som dette i Dag, var draget op fra alle Sider, længe havde vi fra Strandbredden nydt dette majestætiske Syn, da en skyllende Regn nødde os at søge til Huus; længe saae vi endnu fra Vinduet paa de Slag i Slag saa godt som paa eengang over hele Horizonten knittrende Lyn; endelig syntes det lige over vor Isse; Straale og Skrald fulgte saa godt som uden Mellemtid paa hinanden; ved eet usædvanlig frygteligt Glimt traadde jeg mechanisk fra Vinduet bag Pillen; med et forunderligt Smiil betragtede den Gamle mig, slog derpaa sit ærværdige Öie mod Himlen, og spurgde; „troer du, Han ikke kan ramme dig der.“ O! at jeg kunde skil-

dre dig alt, hvad der ved disse Ord laae i hans Tone, skildre dig det høie Udtryk paa hans roelige andægtigærværdige, af de idelige Lyn oplyste Ansigt; og nu den følgende Samtale: aldrig — min Ven! — aldrig er den største, den trøstefuldeste blandt Sandheder „at ikke en Spurv falder til Jorden uden vor himmelske Fader," bleven mig saa lys, og saa levende; ingen — frit tør jeg sige det — ingen af vore Samtaler har havt den Indflydelse paa hele mit Liv; endog i vor Omgang har du ved mangen Leilighed maattet spore Virkningen deraf; derfor kan intet — og sandelig ikke saa ubetydelige Stød have truffet min Isse — intet i Verden nedbøie mig; thi stedse staaer min Liid til den Haand, der sagde til Havet, saavidt skal du komme, og ikke videre; men derfor — jeg tilstaaer det og — ere mine Forhaabninger, min Tillid, især til menneskelige Planer, menneskelige Foretagender, menneskelige Bestræbelser, usigelig ringe; thi jeg veed, at kun et Støvgran behøver at falde fra hiin

Almagtshaand, og en Verden standses i sin Gang, derfor — skiøndt jeg sandelig ikke er ligegyldig for mine Brødres Vel — maae du ofte have fundet mig Iis, naar du blussede høit i sangviniske Jubeldrømme.

Men hvo var — faldt nu jeg ind, maaskee uden at være mig det tydelig bevidst, uvillig til at høre mere af en Lære, der saa ubarmhiertig nedbrød mine Luftslotte — hvo var denne synderlige Mand? Ja! svarte min Ven: hvo han var, kan jeg endelig nok svare dig paa, og det, tænker jeg, du omtrent af det foregaaende kan besvare dig selv. Han var den bedste, ædelste, viseste Mand, jeg har kiændt; min faderlige Lærer og Velgiører; men spørger du mig tillige, hvad han var, og hvorledes han var kommet til at blive det, han var; har jeg ikke saa let ved at fyldestgiøre dit Spørgsmaal. Det er, som du vel og har erfaret, kun i de gammeldags Romaner, at Folk saaledes sætte sig ned, og fortælle hinanden deres Levnetsløb. Saameget jeg imidlertid af, hvad jeg ved en

og anden Leilighed hørte af ham, har fundet sætte mig sammen, havde han i sin Ungdom reist med Fredrik den Fierde, og været siden meget brugt, og betroet af denne sande Konge, og en nøie Ven af hans Mænd og Venner, Ramshart, Moinichen, Barchmann, Lüders; da Kongen efterhaanden blev svagelig, og min Gamle ønskede en stadig Stilling, havde han været bestemt til en, mig ubekiændt, men udentvivl ikke ubetydelig Post, paa det vordingborgske Rytterdistrikt, der var fierde Fredriks Pieseen; og havde han ved samme Leilighed faaet den liden Gaard, han beboede, i Fæste paa Levetid; og var i Begreb med at gifte sig, og det med en inderlig elsket Pige, hvis Fader udentvivl var en af de mindre Hofofficianter; men Sorgensdag, den 12 Oktober 1730 kom, Danmarks gode Genius bortvendte sit Ansigt, fierde Fredrik døde, og det blev nu i de nye Magthaveres Øine en Brøde, at have været blandt hans, eller som Hofsproget lød, blandt Anna Sophias Venner. Med Føie glad ved

at være blandt de lykkeligere af disse, som glemtes, da de ikke paa nogen Embedsliste faldt Øvind i Øinene, besluttede min Gamle, at henleve sine øvrige Dage paa sin liden Gaard som Landmand i Stilhed; og sysselsatte sig nu med, at udpynte og indrette den paa det bedste, at dette Opholdssted og kunde blive hans tilkommende Kone behageligt. Men — ogsaa der havde Bladet vendt sig; vel ikke, saavidt jeg fra enkelte Ord af den Gamle kunde slutte, saalige hos hende; men da han efter nogen Tiid kom til Byen, i den Tanke at bringe denne Forbindelse i Rigtighed, viste hendes Forældre og hele Familie en saadan fremmed Kulde imod ham, eller rettere gik af Veien, og, naar de kunde, lukkede Vinduer og Dørre for ham, som en Besmittet, og havde tillige faaet en saa gandske forandret, sukkende Tone og Vending, at han fra første Øieblik af fattede, han maatte giøre sig Regning paa en med bibelske Sprog og pietistiske Talemaader udpyntet Kurv fra Faderen, der ydermere for større Forsigtig-

hed havde faaet sin Datter ud paa Landet, hvor hun ikke længe derefter ved faderlig Myndighed og Familie Overhæng kobbledes til et Menneske, hvis Hoved hang til den rette Side, men med hvem hun levede ulykkelig og døde kort efter. Nu var Verden bortdød for min Gamle, og snart bortdøde han og gandske for den; adskillige Chikaner, han, som en halv om halv priisgivet Falden, hyppigen mødte fra nogle af de Smaavæsner, der altid søge at sætte sig i Naade ved at fortrædige, hvem de vide, at være i Ungade, bragte ham til at bortleie, paa sin Livstid for sin egen Afgift, de Jorde, der vare til Gaarden, og ikke forbeholde sig videre, end han med egne Hænder kunde drive, skille sig ved sine Tyende, som man betiente sig af, til at volde ham tusende Fortrædeligheder, saameget mere, som en af Stædets Geistlighed havde kastet den Mistanke paa ham, at han var en Separatist og Papist — Atheist var ikke dengang Modebeskyldningen endnu — og saaledes var han saa godt som umærkelig

efterhaanden kommet reent ud af al Menneskeſamqvem, og var nu en fuldkommen Eeneboer, indtil Forſynet paa den ſynderlige Maade førte mig til ham; — dog jeg vil hellere fortælle dig en ſynderlig Scene, ſom jeg dog har at takke for det meſte, jeg kan ſige dig om ham.

Det var det ſidſte Aar, jeg havde den Lykke at eie ham; jeg havde været ude at hente den Beſkeed, at der intet var at arve efter min et Par Aars Tid i Forveien afdøde Fader, og tog nu efter Sædvane til min Gamle; jeg veed ikke, saa mange hundrede Gange, ſom jeg havde været hos ham, var ingen Gang mig ſaa forunderlig mærkelig, ſom denne var; der er neppe een eeneſte Dag, hvorfra jo een eller anden ſynderlig Omſtændighed ſtaaer dybt indſkrevet i mit Hierte.

Een Aften, det var een af de deilige lyſe Maaneſkinsaftener i Auguſt, da Nat og Dag, ligeſom umærkelig, glide over i hinanden, ſad vi efter gammel Skik under de to

deilige høie Valnødtræer i Gaarden, og spilte sammen paa Fløite; det var, som han den Aften slet ikke kunde holde op. Hans Yndlingsstykker, hvoraf han ellers kun por la bocca dolce — som han selv udtrykte sig — pleiede til Slutning at spille eet enkelt, bleve denne Aften alle giennemspilte; endelig faldt han i at phantasere; og aldrig hørte jeg hans Fløite saa talende, saa smeltende, saa henrivende; det var Svanens Afskedssang; omsider ligesom hendøde de sidste lange, udholdende, høitideligveemodsfulde Toner, der blev en stum Pause, vi reiste os begge for at gaae til Hvile; i det vi gave hinanden Haanden tause til Afsked, drog et tindrende Stierneskud sit lange lysende Ildspor over vore Hoveder, og forsvandt for vore Øine; synderligen greb dette Tilfælde ind i den Gamles Tankerad; med Styrke trykte han min Haand, og sagde med en Tone, som jeg hører endnu: „Vort sande Sindbillede: glimte, forsvinde, ikke mere være til, og intet Spor efter-

lade paa Jorden." Hans Høitidelighed udbredte sig over mig; det var, som jeg besiæledes af hans Aand; med Kraft holdt jeg fast paa hans Haand, som han var i Begreb med at drage tilbage, og sagde med en Energie, der hævede mig over mig selv, de deilige Linier af hans Yndlingsdigt Addisons Cato:

If ther' is a power abow' us
And that there is, all nature cries aloud
Through all her works — he must delight
in virtue
And that, what he delights in, must be
happy.

Da faldt nu min Gamle, mere med tungsindig Høitidelighed, end klagende Mismod, mig i Ordet:

But when? and where?

opflammet, begeistret, som af et høiere Væsens Indskydelse strakte jeg den anden Haand mod Himlens stierneklædte Befæstning, og svarte:

T' is heavn itself, that points out an hereafter,

And intimates eternity to man,

og nu, som giennemstrømmede af een Følelse, udbrede vi paa eengang Haand i Haand, med Hænder og Øine opløftede mod Himlen:

Eternity! thou pleasing, pleasing thougth.*)

tang begge med eet, bleve staaende nogle Øieblikke tause, hensunkne i andagtsfuld Stilhed; og nu sank den Gamle om min Hals,

---

*) Er over os
En Magt — og at der er — det raaber høit
Naturen giennem alle sine Værker,
Da maae den fryde sig ved Dyd — og hvad
Den frydes ved, maae vorde lykkeligt;
Men naar? og hvor?
Det Himlen er, som viser et h e r e f t e r
Og giver Manden Vink om Evighed,
O! frydefulde Tanke! Evighed.

Cato 5 Akt 1 Scene.

trykte et faderligt Velsignelseskys paa mine Læber, og vi skiltes.

Efter en saadan Aften sover man ikke; ved det første Daggrye var jeg oppe, og vilde, da jeg just samme Dag nødvendig maatte til Kiøbenhavn, ligesom tage Afskeed med mine Yndlingssteder, ak for sidste Gang! — I det jeg vilde gaae ud i Haugen, kom min Gamles Puddel, — der kied af vor lange Sidden forrige Aften, istædenfor som sædvanlig at følge ind med, havde lagt sig ude i Loen, og altsaa nu var paa Færde, — og giorde mig Selskab. Med Tankerne opfyldte af forrige Aften, af tungsindige Anelser, som jeg imidlertid giorde mig Umage for, ikke at forstaae, eller agte paa, omvankede jeg uden synderlig at see mig om, hvor Puddelen førte mig, mere end jeg tog selv nogen Vei. Saaledes kom jeg da til den store Hasselhække, der fra den eene Side begrændsede Haven, og dækkede Gierdet; med eet forsvandt min Ledsager; jeg agtede ikke derpaa, før jeg saae den komme tilbage, og ligesom see ad, om jeg

ikke fulgte den; der fattedes et Hasselbusk i Hækken; det havde jeg ofte seet, men aldrig giort mig videre Tanke om, da jeg saae Riis-gierdet tæt inden for, og altsaa ikke ventede noget derimellem; men da man her i Huset var vant til at agte paa alle Huusdyrenes Bevægelser, kunde jeg nu ikke andet end følge Puddelen, og fandt da en ordenlig beqvem vel tiltraad Stie, der snart førte mig ud paa den meest romantiske Plet, jeg nogentid mindes at have seet. Ogsaa paa denne Side dækkedes Giærdet af en for Øiet uigiennemtrængelig Hæk, men næsten af lutter Blomstertræer af forskiællige Slags, og som, uagtet de stode i Naturens indtagende tilsyneladende Uorden, dog ikke kunde andet end være plantede, da deriblandt vare mange, der i vore Lande ikke vore vildt; tæt der forbi risledе over et Leie af Sand en speilklar Bæk i tusende Bugter, og i bogstavelig Forstand spillende mellem Blomster; thi ikke blot var og paa den anden Side et Blomsterkrat, liigt det, i hvis Lye jeg vandrede, men og Bækkens

Bredder vare tætbevorne med de meest afvexlende skiønneste Mark- og Haugeblomster i en ubeskrivelig Frugtbarhed; og nu tænke man sig min Overraskelse, da jeg efter at have vandret i dette Paradis, ved eet eeneste Skridt uden om en fremstaaende Busk, med eet saae mig staae over Havet, det seilrige Sund med alle sine smilende Øer under mine Fødder paa den eene, og det frugtbare sydlige Siælland i al sin Skiønhed paa den anden, Vordingborg med dens Ruiner ligefor mine Øine; længe stirrede jeg paa denne maleriske Udsigt, der endnu forhøiedes ved Betragtningen af den nøgne af Strandens Bølger udhulede, selv af min venlige Bæk undergravede, og i bogstavelig Betydning med Undergang truende Brinkpynt, hvorpaa jeg stod; endelig gav jeg mig videre paa min Sti, og neppe havde jeg giort faa Skridt, før jeg atter saae mig inde i smilende Blomstergange, afslukket fra den øvrige Verden, og netop ved Bølgernes dæmpede Brusen mindet om, hvor jeg var; efterhaanden begyndte

nu Plantningerne at antage et alvorligere høitideligere Præg: høiere Træer, mørkere Skygger modtoge mig; og nu midt i en Granetykning, hvor ikke Solens fineste Straaler enten Sommer eller Vinter kunde trænge sig ned, saae jeg for ved en liden Bænk staae en Soelskive, hvoraf til Overflod Viseren var afbrudt; jeg mindedes tillige, at jeg havde anmærket, at der midt i Blomsterqvarteret uden for hans Huus var en liden unyttet Plet, og at, da jeg engang undrede mig herover til ham, jeg havde faaet det Svar: der havde staaet en Soelskive; men den var flyttet; uden at jeg nogensinde havde kundet opdage, hvor den var flyttet hen. Jeg kunde nu intet Dieblik drage i Tvivl, at dette jo havde sin Betydning; jeg gik endnu nogle Skridt frem, og midt i en liden Halvcirkel af italienske Popler, over hvilke en bagved staaende Kiæmpeeeg udbredede sin majestetiske Krone, stod et Brystbillede af min Gamles kongelige Helt, Danmarks gode Genius, Fredrik den

Fierde; men, hvad især faldt mig paa, stod omvendt, med Ansigtet indad Richen til, og, som jeg ved nøiere Eftersyn befandt, for ikke saare længe siden flyttet saaledes, da de Spaaner, der ved denne Omflytning vare skaarne af Fodstykket, endnu temmelig friske laae deromkring; ligesom og nogle Buske, der stod forved Poplerne, syntes ikke at have været meget længe plantede der; og nu allerinderst under den melancholske Skygge af en heel Klump Hængebirker var opkastet en Jordhøi, paa hvis Top var anbragt en Bænk, hvorfra til min Forundring ikke var den mindste Udsigt, uden ned i en temmelig dyb Hule, der var gravet midt i Høien, og i øvrigt aldeles tom; paa begge Sider af Bænken stod to antike Hoveder, som den Gamle selv havde bragt med fra Italien; over Graven stod et Kors, og paa Fodstykket en Ibenholts Medaillon med et overmaade skiønt qvindeligt Ansigt, uden Tvivl min Gamles eget Arbeide, og Elskede.

Som jeg fordybede mig i Betragtninger

heraf hørte jeg med eet min Puddel bryde ud i den glade Biæffen, der altid bebudede, at den Gamle nærmede sig, og flux saae jeg den som en Fugl fare ham med Glæde imøde. Jeg fulgte den, noget forlegen med, hvorledes han vilde optage, at finde mig her paa egen Haand inde iblandt sit Hiertes Løndommie. Men ikke længe lod han mig blive i Uvished. „Nu! — er du her?" udbrød han, og rakte mig venligen Haanden, „da jeg ingensteds kunde finde dig, randt det mig strax i Tanke, du maatte være fundet herud." „Sort" — saa hedd' Puddelen — „har ført mig herud," sagde jeg: „min Fader er dog ikke vred, for...." „Vred?" afbrød han mig med Mildhed og Ømhed! „og mener du, at her er noget Slags Mysterier, du kunde vanhellige! Den Guddom, her dyrkes, er Erindringen, og Gud være lovet, der er intet, hverken ved den eller dens Dyrkelse, jeg behøvede at dølge for nogen." „Men da De aldrig har viist mig...." „Jeg skar mig i Haanden i;

Forgaars, viste jeg dig det? jeg forvreed engang paa min Reise i Italien med Fredrik den Fierde mit ene Been; har jeg viist dig det? At vise Saar eller Ar, er at ville ynkes, og Gudskeelov! det har jeg ikke behov. Overalt — hvad der ikke kommer — som man kalder det — af sig selv, det kommer ikke hos mig! Din Time var ikke kommet før nu; saa kom den."

Med bankende Hierte, men mere af deeltagende, end nysgiærrig Forventning fulgte jeg ham; vi standsede ved Aabningen; „her" — sagde han — „har du en betydende Lære fra Naturens Haand, ikke fra min! den Jordplet, vi besaae og beplante med Blomster, er en tynd undergravet udhulet Skorpe; i det Øieblik, vi maaskee drømme om at have faaet vort Paradis istand, styrter det sammen under vore Fødder, og vi begraves med det." Disse Ord sagde han med en saa prophetisk Begeistring, med en saa underfuld Energie, at det blev sort for mine Øine, jeg svimlende greb ham i Armen, og det var

mig, som Jorden i samme Øieblik skulde rulle bort under mine Fødder. „Nu! nu!" sagde den Gamle smilende, „i dette Øieblik skeer det vel ikke; saa kom da! kom!" Stiltiende gik vi videre, og kom da til Bænken og den afbrudte Soelskive under Granerne. „Paa denne Bænk," sagde han, „paa denne Plet, som dengang var aaben, smilende og fri, har jeg drømt mit Livs skiønneste Drømme, at dele mine øvrige Dage mellem Borgergavn og huusligt Held; de forsvandt, og til en Erindring flyttede jeg denne Skive hid, da den holdt op at være mig til Nytte, da Dag og Nat, Morgen og Aften blev mig eet; da Tiden ophørte for mig, og den lange Evighed begyndte, begyndte med en 40 Aars Skiærsild, der skal luttre mig til den Herlighed, som skal efterkomme."

I Taushed gik vi atter videre, og kom til fierde Fredriks Minde. O min Gamles Skygge maa have svævet for din Ven, Høstgildets ædle Digter, da han skildrede sin Gamle ved den første Bernstorfs Støtte:

Han stod stille,
Og taug, og blottede sit sølvgraae Hoved,
Og neiede, og henrykt saae til Himlen.

Aldrig har jeg hørt, læst, tænkt disse Linier, uden min Gamle har staaet for mig, med Sivhatten i sine foldede Hænder, Østens skiønne Straaler spillende paa hans sneehvide Haar, paa hans ærværdige Isse, med bøiede Knæe, og et Øie, hvori tindrede Velsignelse over hans Fædrelands herlige Konge, og Tak til den Gud, der havde undet ham at see hine dets Hædersdage. Lidt efter lidt reiste han sig igien, bedækkede sit Hoved, tog med høitidelig Anstand min Haand, og sagde: „Her, hvor vi staae, min Søn, stod Danmarks Konge, Fredrik den Fierde, og saae ud over sit kiære vordingborgske Krongods, over sit skiønne lykkelige Land, saae dem bygge paa de Skoler, der vare hans Halvhundredeaars Takoffer; her gav han mig denne Odde paa Livstid, at jeg efter min Evne og i mit Kald skulde ærligen gaae ham tilhaande i det store og gode, han meente

disse Egne, som hele sit Folk; her, om ham stode hans Venner og Mænd, der meente ham og Danmark det ærligen, og som derfor..... Dog nei! ingen bitter Tanke besudle det Sted, der er helliget fierde Frederiks Minde! Gud give dig, min Søn! at opleve de Dage, at Danmark faaer en saadan Frederik, og han saadanne Mænd og Venner igien, og du skal føle, med Stolthed og Fryd føle, hvad det er at være dansk."

Atter hensank vi i en høitidelig, næsten andagtfuld Taushed; fordums Dage droge synligen forbi den Gamles Siæl, og prægede deres vexlende Spor paa hans Ansigt; et langt dybt Suk bebudede mig omsider, at Hæderstoget var forbi, og Sørgetoget begyndte; for at afbryde dette faldt jeg halv tankeløs ind: „Den Gang var her da ikke saa bevoxet med Buske, som nu." „Den Gang" — faldt nu den Gamle med den haardeste Tone, jeg nogensinde af ham havde hørt, mig i Ordet — „den Gang kneisede ikke heller en ny Herregaard op, hvor man

henvendte sit Öie." Jeg taug, og undertrykte hastig det Spørgsmaal, hvorfor Støtten var vendt.

Vi kom nu til Höien; „her" — sagde den Gamle — „her er mit kiæreste Sæde; hidtil har du seet mine Erindringer, og Savn; her seer du mit Haab, det er paa hiin Side Graven; her sidder jeg tit hele Timer, og nyder i Tanken den Tid, som skal komme." „Og disse to Hoveder," sagde jeg, „det er nok Aristides og Phocion." „De ere" — sagde min Gamle — „et Bitterhedsmindesmærke fra November 1730. Jeg satte dem hid, ved den første Tidende om, hvordan man behandlede Frederiks Venner; men da stod Korset her ikke; jeg har siden tit tænkt paa, at tage dem bort; men lad dem staae; de minde mig om, hvad jeg var, og lade mig desmere levende føle, hvad jeg skylder ham, ved hvem jeg er, hvad jeg er nu."

„Og den Medaillon?" faldt jeg ham i Ordet, „er det en Madonna?" „Saa!"

svarede han: „har du ogsaa hørt, at vi skulde være komne fra vor italienske Reise som Katholiker; ja!" vedblev han: „en Madonna er det, men ikke den, du mener. Du undrer dig maaskee over, finder maaskee Afguderie i, at hun er der; og midlertid var uden hende maaskee alt dette ikke saaledes." Med en forunderlig Pathos gientog han nu af sin Yndling Petark:

Levom' mi il mio pensier in parte, ov' era
Quell, ch'io cerco, e non ritrova in terra. *)

„Og Graven?" — blev jeg ved — „Den skal modtage det Alt; naar jeg er død, har jeg truffet Anstalt, at alt dette skal nedbrydes, borthugges, brændes, og Asken, og Gruset kastes i denne Grav, som mine egne Hænder har gravet dertil." „Og hvor-

---

*) Da hæved Tanken sig did, hvor hun er;
Hun, hvem jeg søger, men ei finder her.

for?" sagde jeg. "At det ikke skal være en Spot eller en Daarskab for Fremmede, at..." "Men allerede som et smukt Anlæg," svarte jeg, "maatte det faae Værdie for den tilkommende Beboer, om han end ikke vidste at sætte Priis paa en værdig Mands Minde." "Minde?" — sagde den Gamle, besteeg med Iver]righed Bænken, og drog mig op efter sig — "en værdig Mands Minde! see! see den ene Herregaard efter den anden paa Frederiks Rytterdistrikt! og der" — sagde han, og vendte mig med Styrke til den modsatte Side — "see dem der nedbryde og oprydde Levningerne af den store Valdemars Kongesæde — jeg troer, til en Stald! —"

Min Ven taug; hans mørke, funklende Øie, hans stærke Aandedrag, hans næsten vilde, høist ulige Gang viste, at hiin Scenes-Erindring laae tung paa hans Bryst; taus, fuld af en underlig høitidelig Følelse, ilede jeg ved hans Side; vel en god Fier=

dingvei lagde vi tilbage, uden at nogen af os mælte et Ord; endelig blev hans Skridt lidt efter lidt stadigere, hans Øie roeligere, hans Aandedrag stillere; „og blev“ — vovede jeg nu at spørge — „og blev din Vens sidste Villie efterlevet?“ — „Punktlig!“ — svarede han mig — saa punktlig, som vel ellers sielden nogen god Mands Villie skeer efter hans Død; men den var endelig ogsaa Forstyrrelse. Mit egenlige Ærende til Kiøbenhavn var, at indrette mine Sager saaledes, at jeg for Fremtiden kunde uafbrudt være hos min Gamle; ak! jeg havde dannet mig saa glade, saa skiønne Drømme om det Liv, vi skulde leve tilsammen; men hvad sagde han selv: vi besaae og beplante med Blomster et udhulet Jordlag, der skal begrave dem og os i sit Fald. Som jeg næsten var færdig, fik jeg et Brev fra en gammel Skoleven, at min Gamle var død, at man havde først hørt en usædvanlig Tuden derude, og seet Ugerne, ikke blot som sædvanlig flyve over at soelbade sig paa Byens Tage,

men og gandske mod Sædvane at komme ned i Gaardene, og søge Føde; endelig var en af de store Hunde uden Kurv, uden Ærende, kommet over til Kiøbmandens, og havde, da man bød den Æde, ædt med Graadighed; man havde derpaa besluttet at følge den; man havde forenet sig, var kommet derud, og havde fundet den Gamle liggende paa sin Seng, uforandret, som om han sov, men iiskold og steendød. Paa et lidet Bord for ved Sengen laae hans sidste Villie, hvorved han gav alt sit Efterladenskab til sin Fredriks kiære Stiftelse, Egnens danske Skoler, paa fierde Fredriks sidste Vielsesmedaille nær, som han havde legeret til mig, og den Sum i danske Kroner, hvis Sted udtrykkelig anvistes, der var udsat til ovenomtalte Exekutor; denne tog man, da det var en mægtig Mand, under Bevaring, og bragte ham tilligemed Testamentet; forresten lukkede man Dørrene det beste, man kunde, da ingen havde Mod at blive Natten over i Huset hos saadant et Liig. Midlertid maatte dog nogle om Nat-

ten have faaet noget mere Mod; thi da Rettens Betiente næste Formiddag kom derud, fandt de de to store Hunde ligge skudte, og betydelig rømmet op mellem Fiederkrec, og hvad andet, der var uden om; thi ind i Huset syntes man dog ikke at have tordet vove sig. Man fik nu den Gamle — efter nogle Vanskeligheder — begravet i Stilhed, og med saa liden Bekostning, som muelige; Puddelen maatte man skyde nede i Graven, hvor den sprang ned efter sin Herre, og ikke var at bringe fra, og man dog ikke vilde begrave den i christen Jord. Exekutor lod med den ualmindeligste Nidkiærhed brænde, sønderslaae, og rødde, indtil endelig andre Vedkommende maatte lægge sig derimellem, da det lod som han i sin fromme Nidkiærhed vilde tage hele Skoven med, saameget mere, som Søen kom ham til Hielp, og havde bortrevet største Delen af Anlægget. Du kan let begribe, at jeg ikke lettelig kan fristes til at komme mere i de Egne; Vielsesmedaillen til mig fandt Skifteretten aldrig,

og jeg har heller ikke erfaret, at Almueskolerne bleve rigere ved min Vens Efterladenskab."

R. N.

Tyven i Lyset.

En virkelig Tildragelse.

I Lyset er en Tyv, Papa!
Saa skreeg den lille Peer.
— „Nu, nu! snyd Lyset da,
Saasnart Du Tyven seer!" —
Og Peer adlød sin Faders Bud.
Men ak! af Frygt hans Hierte pikker,
Hans Arm er svag, hans Haand ei sikker,
Og fort! — Han slukker Lyset ud.

Sander.

Sang.

Bedre at leve blandt iisklædte Bierge
Hærdet ved Arbeid og Kuld,
End at hensmægte med Vellystens Dværge
Midt iblandt Roser og Guld.
Styrke og Kiækhed, hiin Fædrenes Lykke,
Boer i den hærdede Barm;
Styrke og Kiækhed, hiint Fædrenes Smykke,
Flyer fra forkiælede Arm.

Siger I Vise, som granske, og domme
Tiders og Menneskers Tarv,
Var det ved Mod, eller var det ved Dremme,
Slægter fik Riger til Arv?
Var det Sirener, der kaldte til Hæder?
Silpher, der værgede den?

Charis. 1802. G

Nei! det var rene og mandige Sæder,
Stærke og hærdede Mænd.

Tiberens Dronning blev Dronning paa Jorden,
Mens hun opelskede Mod.
Selv de tykskiæggede Helte fra Norden
Standsed da ved hendes Fod.
Vellyst indsneeg sig, og Kiækhed og Orden
Tabtes i Ladhed og Pragt.
Nu kunde mindre, end Helte fra Norden,
Spotte med Dronningens Magt.

Saa skal og daane hvert Folk, som indbyder
Blodhedens Fryd til sin Barm;
Saa skal og spottes hvert Land, som adlyder
Vellystens smykkede Arm.
Smiggrende lokker hun Sværmen, der stræber
Hen til de glimrende Baand,
Fik hun den fangen, hun martrer, hun dræber
Alle med skuffende Haand.

Viger da bort, I forklædede Skikke!
Langt fra vort Tempel, vort Land!
Flaggre som Silpher, det ville vi ikke,
Hædres vil hver i sin Stand.
Bedre at boe mellem iisklædte Bierge
Hærdet ved Arbeid og Kuld;
End at henſmægte med Vellystens Dværge
Midt iblandt Roser og Guld.

O. Malling.

Hymne.

Konen fødes, og forgaaer,
Men du, o Jehova! bestaaer.
Naar Dagens Stierner skal ei mere brænde,
Naar Jordens Sted er ei at kiende,
Da taler du, som skabte Soel og den:
Vord Lys og Jord! da vorde de igien.
Kun du er uden Byrd og uden Ende.

Vi knæle for dit Aasyn ned,
Din Vælde, Jehova! vi kiende;
Men Abba Fader! hver din Søn det veed,
At som din Vælde er din Godhed uden Ende;
Stiig hoit vor Glædes Jubelraab:
Gud Jehova! vor Trøst, vort Haab!

Hvert Aandedræt, hvert Støvets Fied,
Dem har du talt, du deres Grændse veed,
Du seer i Hiertet ned.
Gud Jehova! som Jordens Slægter dyrke,
Giv du vort Arbeid Viisdom, Skiønhed, Styrke,
Vort Hierte Fred!

Th. Thaarup.

Efter Florian.

Tit saare langt man efter Lykken jager,
For den at naae man sig forgiæves plager,
Da dog Naturen viis har lagt os den saa nær,
Da i vort eget Bryst dens Sæde er.

R. R.

De fire Aarstider.

Du aldrig vil elske? til Stella jeg taled
en Morgen i Vaar, da jeg hos hende sad,
mens Solen steeg op over Hækken, og maled
med Purpur i Duggen hvert skielvende Blad.
Nei, svared hun, aldrig; thi Elskov er Tant;
som Duggen, som Morgenens Purpur den svinder;
og naar den er svundet, den sorgeligt minder
kun om, at den svandt!

Du aldrig vil elske? til Stella jeg taled,
en Middag i Sommer, da trætte vi sad
i kiølige Grotte, mens Ildkuglen praled
paa Himlen, og brændte det visnende Blad.
Du aldrig vil elske? skal Kierlighed da
lüg Solen, fortære et Hierte, som brænder?
hun rødmed, og stammed, og vred sine Hænder,
og sukkede: Ja!

Du aldrig vil elske? til Stella jeg taled,
en Aften ved Hytten i guldfagre Høst,
da Solen saa rød under Bølgerne daled,
og smilte til Stellas ømt bævende Bryst.
Fortryller Naturens Velgierning dig ei?
og dog du dens herligste Glæde forskyder.
O fryd dig ved det, som utallige fryder!
Hun sukkede: Nei!

Du aldrig vil elske? til Stella jeg taled,
en Midnat i Vinter, mens ene vi sad
saa taust ved Kaminen, da Maanen opmaled
i Vinduets Rimens udfoldede Blad.
Saa negtes mig altsaa den salige Lyst
at henvandre Livet med dig ved min Side,
til Alderens Snee farver Lokkerne hvide!
Hun sank til mit Bryst.

Øhlenslæger.

Luthers Drikkevise.

Efter Voß og Zelter.

Ja, Vinen fryder Mandens Bryst!
Thi gav Gud Druesaft.
Ved Viin, og Sang, og skyldfrie Lyst
Vi vinde Manddoms Kraft.
Den Glade vorder gierne graae;
Thi klinker først,
Og synger saa,
Hvad Luther skrevet har:
Foruden Viin, og Sang, og Viv,
Er du en Nar dit hele Liv!
Og her er Ingen — Nar.

Den vennehulde Qvindes Smiil
    Begeistrer os til Daad,
Til Kraft mod Smertens hvasse Piil
    Og Dodens sidste Braad.
Vee den, der eensom vorder graae!
Thi kysser først,
Og synger saa,
Hvad Luther skrevet har:
Foruden Viin, og Sang, og Viv,
Er du en Nar dit hele Liv!
Og her er Ingen — Nar.

Os fryder Sangens Harmonie
    I muntert Vennelag.
Den skaber, som ved Tryllerie,
    Uskyldigt Velbehag.
Thi hviler efter Dagens Sveed!

Og stemmer i,

Og synger med,

Hvad Luther sjunget har:

Foruden Viin, og Sang, og Viv,

Er du en Nar dit hele Liv!

Og her er Ingen — Nar.

Sander.

Efter det grædske og svenske.

Jeg denne Krands min Cloe sender
Af Blomster, som med egne Hænder
Til hendes Pryd jeg plukket har.
Der Liljen i sin Hvidhed praler,
Med Rosens Hielp din Kind den maler,
Narcissen ei sin Vellugt spa'r,
De friske Anemoner søge
At ved Violens Hielp forøge
Den Skiønhed, dem Naturen gav.
Men Cloe, naar dig Krandsen pryder,
Hvis Bram forgaaer, og falder af,
Da husk; din Skiønhed den betyder.

R. R.

Tilbageblik paa Ungdomstiden.

Sang paa en Venindes Fødselsdag.

Lyksalige henfarne Tid!
Nei, aldrig I vende tilbage,
I klare, I smilende, skyfrie Dage,
Som giorde vor Barndom saa blid!
Hvor blank, og hvor blaa, og hvor skiøn
Omhvælved' os Himlen hist oven!
Hvor Ager og Eng da var skiøn!
Hvor sang da de Fugle i Skoven!

Hvor surred' fortroligen sødt
Hiin Bæk fra krystalklare Kilde!
Og Græsset, naar træt' vi i Høstakken hvilde,
Hvor duftende, qvægende, blødt!

Hvad er det, som end giør saa blidt
Alt, hvad fra hiin Tid vi erindre?
Hvad giør, vore Øine saa tit
Ved Tanken derpaa endnu tindre?

Lyksalige henfarne Tid,
Uskyldigheds sorgløse Dage!
Hvad holdt, og hvad holder endnu dig tilbage,
At ikke du og rækker hid?
End hvælver sig ligesaa skiøn
Den venlige Himmel hist oven;
End Engen er ligesaa grøn,
End ligesaa sødt lyder Skoven.

Men ak, I bortrinde, og flye,
Med Iil I hinanden forjage,
I favre, I Barndommens, Ungdommens Dage —
Dog see — I oprinde paa ny.
Hvor Uskyld og Blidhed i Siel
Med kommende Aar ei forsvinder,

Der Uskyldens Alder og Held
Bestandig fornyet oprinder.

Thi see, kun forædlet, men blid,
Som før du end kiendte til Sorgen,
Med Dage, Veninde! fra Aarkredsens Morgen,
Gienkommer din henrundne Tid.
Vi Fromhed og vennehuld Dyd
Her saae dig bestandig ledsage;
O! ingen Tid aldrende, Fryd
Forskionner den Dydiges Dage.

Pram.

Til Meloda.

Meloda, du forkaster dette Hierte?
Meloda, ogsaa Du miskiender mig?
Mit Liv var kun en Drøm af Lyst og Smerte:
Nu vaagner jeg, og er ulykkelig.

Ja, Haab, o! du, som trøster selve Slaven,
Dit sidste Glimt forsvandt i Nattens Skiød:
Ak! eensom er min tunge Gang til Graven,
Og al min Fremtid kun en langsom Død.

O! hør, Meloda, hør min ømme Klage!
Nu, første Gang jeg græde kan igien.
O! kald dit gyselige Nei tilbage,
Og kald mig atter, hvad jeg er, din Ven!

Jeg er din Ven, langt meer end dine Frænder,
Som aldrig kiendte Sandhed, Dyd, og dig.
Med Taarer jeg mit Øie fra dig vender;
Thi ogsaa du er alt ulykkelig.

O ja! kun Stolthed bød, mig at forlade;
Og bleg og uden Taarer du adlød:
Haardhierted Stolthed lei, at du kan hade
Den, der saa høit dig elsker til sin Død.

O! Gud, tilgiv de Stolte, som os myrde!
Tilgiv den Bitterhed i dette Bryst!
Tilgiv, om jeg nedlægger Livets Byrde!
Jeg lever uden Haab, og uden Trøst.

Dog nei! Melodas hulde Smiil befaler!
Hun lider selv med taus Taalmodighed;
Og sieldent kun en bitter Taare taler
Om Uskyld, og om skuffet Kierlighed.

Velan, Meloda, ogsaa jeg vil leve!
Men tidligt, tidligt venter Graven mig.

Da skal jeg op til Herrens Himmel svæve!
Der, der jeg finder og omfavner dig.

Ei kiender jeg til Himlens Saligheder:
Men ene du er Himmel nok for mig.
I Evighed jeg der med dig tilbeder,
Og i dit Øie speiler Himlen sig!

Svæv ned til mig paa Lysets rene Vinge,
O! Dødens Engel, du, Melodas Bud!
Alt Gravens Mulm og Tavshed mig omringe;
Velkomne Død! dig sender Himlens Gud!

Sander.

Foraarssang.

Du straaler venlig, blide Vaar!
Du straaler, Vinterkulden svinder;
Nu knoppes Træet, Fuglen slaaer,
Og iisfrie klare Kilde rinder.
Snart mylre Blomster uden Tal
I løvrig Skov, og græsgrøn Dal.

Velkommen Vaar fra Himlen ned,
Du Moder til Naturens Glæde!
Til Fryd du kalder hvert et Led
Af Skabningens umaalte Kiæde.
O det er Glimt af Himlens Lyst
At føle dig i skyldfrie Bryst.

See Maalet af vort korte Laab,
See! hvad der straaler os imøde!
Hvor herligt er vor Vandringshaab!
Et evigt Foraars Morgenrøde.
Der, Venner! Brødre! samles vi
I Lys og ubrudt Harmoni.

Held den, der stræbe vil ved Dyd
Dit Tempel værdig at betræde;
Han nyder Livets Vaar med Fryd
Og Livets Vinter uden Keede;
Han vinder stadig Banens Maal;
Ham følger Mod, og Haab, og Taal.

Th. Thaarup.

Drømmene.

Til min Gr. D*** paa S***.

Paa Siellands de smilende Sletter en Borg
Blandt yndige Skove sig hæver;
Der glemmer det blødende Hierte sin Sorg;
Der Haab til den Arme nedsvæver;
Der leve, der virke de Ædlinge to
I Dydens den hulde livsalige Ro.

Der førte de venlige Drømme mig hen
I Kreds af uskyldige Glæder;
Og henrykt jeg hilsed' med Taarer igien
De forhen saa hellige Steder;
Og Dage, hvis Ynde alt længe forsvandt,
Mig atter i tryllende Skiønhed opraandt.

Der saae jeg dit Billed, du himmelske Dyd!
I Jettas det smilende Øie;

Jeg saae hende lønne med huuslige Fryd
Den ædelste Mand for hver Moie.
O! svæver I salige Drømme! herfrem:
Jeg Stolte, jeg følte mig elsket af dem.

Jeg mødte min Ungdoms fortroligste Ven;
Jeg kiendte hans Aand og hans Hierte;
Blandt Ædle og Vise fløi Timerne hen;
Jeg glemte al Jorderigs Smerte;
Og svimmel af Vellyst jeg iilte saa froe
Til jevnere Fryd i min landlige Roe.

Da vaagned jeg op — og alene jeg stod
Blandt Gravenes Rædsler tilbage;
Der vanker forvildet min vaklende Fod,
Der lyder min eensomme Klage,
Der hviler min Lykke, og Grav! i dit Skiød,
Der endes omsider hver Lidendes Nød.

C. A. Lund.

Sang.

Ved det nye Aarhundredes Begyndelse.

Liig Drøm et Hundredaar vi saae hensvinde
Et nyt Aarhundred vi imøde seer.
Men naar dets sidste Morgen skal oprinde,
O da er ingen af os meer.
Han, hvem et tusend Aar et Lynglimt ere,
Han veed, om dette skal vort sidste være,
Hvad heller vi skal leve fler.

Som Bølgen døer, og atter fødes Bølge
Paa Verdens vilde vidtudstrakte Hav,
Saa Jordens Slægter paa hinanden følge,
De spire, voxe, modnes til en Grav.
Al Jordens Riger denne Lov adlyde,

Paa Tidens store Strøm, som Bobler, flyde,
Og styrte ned i Evighedens Hav.

Du Evighedens, som Naturens Fader!
Paa Livets Bane styrer du vort Fied,
Dit skiulte Forsyn aldrig os forlader,
Det følger med vort Støv i Graven ned.
Vi troe, fra Field i Labyrinth at stige,
For dig er Veien lys, og kort, og lige
Dens Maal er evig Kundskab, evig Fred.

Th. Thaarup.

Indhold.

Side

L. Kruse, Kandid. Phil.:
Til Br**g*r 54
Til en Veninde . . . . 71.
C. A. Lund, Præst i Kieldbye:
Drømmene. Til min Gr. D*** paa C*** 163
D. Malling, Etatsraad og Deputeret i Generaltoldkammer:
Sang 145
C. Pram, Kommitteret i Oekonomie og Kommercekollegium:
Tilbageblik paa Ungdomstiden 155
L. Sagen, Lærer ved H. P. Christianis Institut:
Aristotelis Pæan til Dyden 72
Til Graven 25
Livets Hauge 38
C. L. Sander, Professor i Pædagogik:
Luthers Drikkevise 152
Til Meloda 158
Tyven i Lyset 144
T. Thaarup, forhen Theaterdirektør:
Hymne til det nye Aarhundrede 17

Side
Foraarsſang 161
Opmuntringsſang for Fædrelandet . . 74
Frimurer-Hymne 148
Vaarens Almagt 67
Sang til det nye Aarhundrede. . . . 165
A. Ohlenſlæger, Studioſus Juris:
De fire Aarstider 150
Harpeſpilleren. Efter det ſvenſke . . . 31
Skabelſen 19
Udgiveren:
Til Alderdommen. Efter Opitz . . . 73
Erindring og Glemſel 76
Til min Camma. Den førſte Dag i det nye Aarhundred 37
Til Digteren C. A. Lund 69
Mørket. Efter et utrykt ſvenſk Original . 41
Nu. Ligeledes efter et utrykt ſvenſk Original 51
Til Søvnen. Efter Leopold 68
Efter det grædſke og ſvenſke 154
Efter Florian 149
Længſel efter Døden 36
Proſaiſke Stykker:
Den danſke Eneboer. En Fortælling . . 77
Morgendrøm 66

475.

MÅ KUN BENYTTES
PÅ LÆSESALEN

Frederiksberg Kommunes Biblioteker
461828590